SVOBODA СВОБОДА

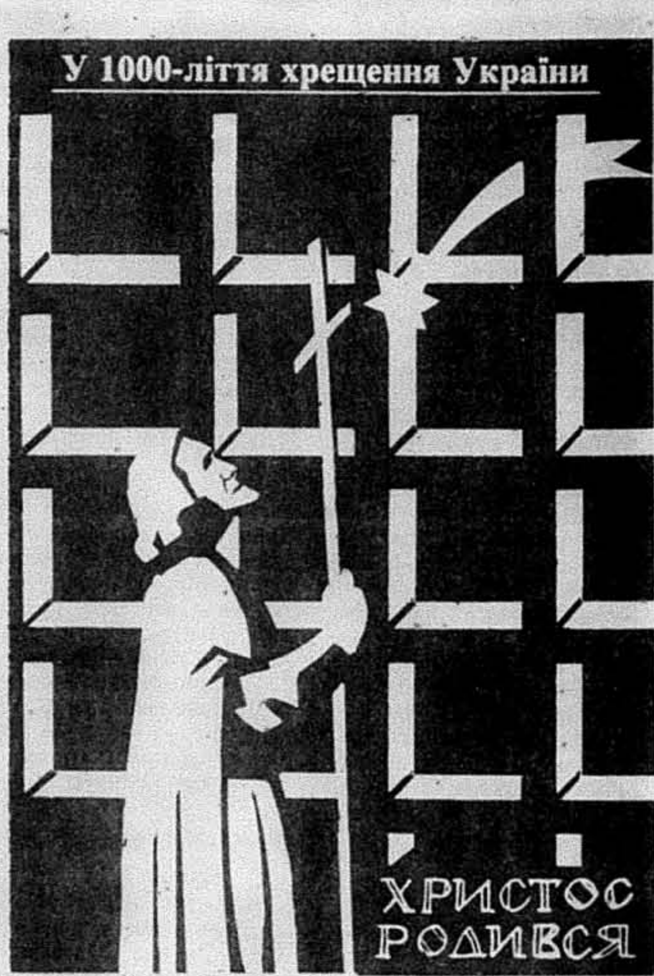
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

...о. 3. JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, JANUARY, 6, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 6-го СІЧНЯ 1988. Ч. 3. РІК XCV.

„Там — Україна. За межею. Там"

Василь Стус

Соєна із ночі випливла, мов щогла,
грудей торкнулась, як вода — весла,
і уст — слова. І спогади знесла,
мов сонну хвилю, і подушка змокла.

Сосна із ночі випливла, мов щогла,
і просвітилась болем далина.
Кругом — вона, геть доокруж — вона,
та тільки терням поросла дорога.

Там — Україна. За межею. Там.
Лівіше серце. З горя молодого
сосна спливає ніччю, ніби щогла,
а Бог шепоче спрагло: Аз воздам!

Сосна росте із ночі. Роєм птиць
благословенна свінула Софія,
і галактичний Київ бронзовіє
у мерехтінні найдорожчих лиць.

Сосна пливе із ночі і росте,
як полохке вітрило всечекання.
А ти уже — по той бік, ти — за гранню,
де видиво гойдається хистке.

(Із збірки „Палімпсести")

В Олбані відзначать Січневі Роковини і Ювілей Тисячоліття

Олбані, Н. Й. (І.Д.). — У вівторок, 19-го січня ц.р. в будинку легіслятури в Олбані пічнеться в 12-ій год. відзначення 1000-ліття Християнства в Україні та Січневих Роковин. Владика Василь Лостен матиме головну промову і відмовить молитву в сенаті. Отець Іван Куліш відмовить молитву в асамблеї. У програмі: доповідь інж. Я. Спяка про Січневі Роковини, виступи жіночого хору СУА з Вотервліту під проводом Ярослава Кушніра і танцювальної групи „Зорепад" під мистецьким проводом Роми Прийми-Богачевської. Після програми перекуска. Запрошується українське громадянство нюйоркського стейту до численної участи.

Заходом Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської округи відбудеться в суботу, 16-го січня ц.р., ювілейний бенкет з програмою у 70-ліття проголошення самостійности Української Народної Республіки, в ресторані „Маріос" вул. Кемпбел у Трой. Початок о год. 6-ій. Після коктейлу, вечері і програми відбудеться забава з танцями при звуках оркестри „Червона Рута" О. Грицика із Сиракюз. Зголошуватися у Василя Коцури тел. 293-1304.

Д. Мазанковський доповідатиме на бенкеті відзначення Тисячоліття

Едмонтон, Альта. (КУКПРА). — Достойний Дон Мазанковський, заступник прем'єр-міністра Канади, виступить як головний доповідач на бенкеті відзначення 1000-ліття Християнства в Україні, та 70-ліття проголошення незалежности, яке відбудеться в суботу, 23-го січня 1988 року.

Цей бенкет влаштовують спільно Провінційна Рада Альберти, та едмонтонський Відділ Комітету Українців Канади. Бенкет відбудеться в готелі Шато Лякомб в Едмонтоні.

На програмі також буде виставка „Київські скарби раннього Християнства", та урочистість з нагоди появи другого тому „Енциклопедії України".

В год. 11:30 того самого дня відбудеться вивішування прапору незалежної України перед міською ратушею Едмонтону.

Під час церемонії КУК вручить оригінальну картину мистця Петра Шостака, яка репрезентуватиме українське християнство, посадникові міста Лаврентієві Дікурові.

Українська громада дарує цю картину містові, щоб вона висіла у ратуші, як вічна пам'ятка 1000-ліття.

За дальшими інформаціями слід телефонувати до Марка Левицького на число: (403) 426-4329.

Бібліотекарі Канади підготовляють виставку 1000-річчя Хрищення

Торонто. — В бібліотеці університету Торонто відбудеться від 11-го січня до 26-го лютого 1988 року виставка для відзначення 1000-річчя Хрищення України. Виставка буде вказувати на вплив християнства на 50 мільйонів мешканців України і на 750,000 українців, що живуть в Канаді. На виставці будуть рідкісні книжки, мапи, медальйони, ікони, рисунки і знімки та інші різні мистецькі вироби.

Виставку спонзорує Товариство Українських Бібліотекарів Канади враз із бібліотекою університету Торонто, а головним організатором є бібліотекар університету Торонто Андрій Григорович. Експонати на виставку дали: Комітет Українців Канади, Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді, Українська Православна і Католицька Церкви та бібліотека Інституту св. Володимира в Торонто.

Урочисте відкриття виставки 1000-річчя Християнства України буде в середу, 20-го січня ц.р., о год. 5:30 по полудні, хоча виставка буде доступна для широкої публіки вже 11-го січня від 8:30 ранку до півночі п'ять днів у тижні, а в суботи від 9-ої ранку до 10-ої вечора; в неділю — від 1-ої до 10-ої вечора.

Виставка відбудеться в бібліотеці ім. Робартса при 130 Ст. Джордж вулиці на розі Гарборд.

„МАЛАНКА" КЛК

Іст Гановер, Н.Дж. — Тут в приміщеннях Рамада Готелю, при 130 дорога ч. 10, Карпатський Лещетарський Клюб влаштовує Маланчин вечір в суботу, 16-го січня ц.р., о год. 9-ій вечора. Грає оркестра „Червона Калина", вступ 20 дол. від особи, а для студентів 10 дол. Столики та знижкові кімнати слід замовляти безпосередньо в готелі, телефонуючи на число (201) 386-5622.

ПАПА ВІДПРАВИВ БОГОСЛУЖБУ НАПЕРЕДОДНІ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ

Рим (УПБ). — Тут в дні 1-го грудня 1987 року настоятелі, священики, студенти й сестри, усі із Української Папської Колегії, св. Йосафата, в числі 28 осіб, прибули до приватної каплиці Папи Івана Павла II у Ватикані, щоб вислухати Служби Божої в наміренні Української Католицької Церкви, особливо катакомбної в Україні, напередодні святкування 1000-річчя Хрищення.

Службу Божу відправив Папа Іван Павло II в асисті о. Софрона Мудрого, ЧСВВ, ректора Колегії, о. Доротея Шимчія, ЧСВВ, духовника, о. Генезія Комара, ЧСВВ, заступника ректора, і отців Юрія Джуджара, Павла Лунева, Кирила Стоянова і Кирила Василя. Службою Божою вміло провадив секретар Папи, о. монс. Станіслав Дзівіш. Апостола в українській мові прочитав Адам Фігурек, а евангеліє о. С. Мудрий. Під час Служби Божої хор студентів співав українські релігійні пісні-молитви.

Опісля Папа Іван Павло II прийняв членів Української Папської Колегії св. Йосафата в Римі на окремій авдієнції у своїй приватній бібліотеці. Від учасників подякував Папі о. ректор С. Мудрий, за це, що Папа відправив Службу Божу в намірені Української Церкви і передав різьблену вазу, свічник, тарілку і вишивані рушники, які привезено від вірних в Україні, як вияв живучости там Церкви.

Папа запевнив присутніх про свої щоденні молитви за УКЦеркву і свою віру про те, що прийде свобода для неї і українського народу. Він сказав, що доля Української Церкви і українського народу йому добре відома не лише з історії, але й з практики життя, яке він проводив недалеко кордонів України. В надії, що Мати Божа і св. Йосафат опікуються Українською Церквою в її нинішніх важких часах, закінчив Папа своє слово до українських учасників цієї особливої Служби Божої.

Українка виграла судову справу проти Б'най Б'ріту

Торонто. — Як повідомив український тижневик „Новий Шлях", колишня кандидатка консервативної партії у виборах у Вінніпегу позвала в 1984 році жидівську організацію Б'най Б'ріт до суду за наклеп. Люба Федорів, яка кандидувала з рамени консервативної партії в окрузі Північного Вінніпегу, позвала до судової відповідальности Лігу людських прав при жидівській організації Б'най Б'ріт за наклеп, який та організація опублікувала в пресі у висліді своїх досліджень проти Люби Федорів, що вона, мовляв, допустилася антижидівських виступів. Л. Федорів рівночасно позвала до суду адвоката ліги Ізраїля Ладвіга.

Шестиособова лава присяжних визнала обох оскаржених винними і суд присудив Л. Федорів відшкодування в сумі 400,000 долярів від Б'най Б'ріту і одного символічного доляра від адвоката Ладвіга. Адвокат Федорів заявив, що це в історії Канади була найвища кара в того роду справах.

Судова справа була спричинена через газетну статтю, яка появилася 10-го липня 1984 року у вінніпезькому „Сан" коротко після того, як Л. Федорів найменовано кандидатом від консервативної партії і менше як два місяці перед виборами.

Недавно в рамках тижня викладів про голокост, в Торонто проголошено в „Гловб енд Мейл", що відбудеться виступ Аллена Раєна, колишнього шефа ОСІ, який розглядав справу Івана Дем'янюка і вирішив про його видалення з ЗСА і передачу Ізраїлеві. У згаданому проголошенні окреслено Дем'янюка як воєнного злочинця, хоч відомо, що суд проти Дем'янюка триває і вини за воєнні злочини йому не доказано. І як довго оскарженому вини не доказано і його за те не засуджено, так довго він уважається невинним. Проти такого очорнення І. Дем'янюка ні його родина, ні ніхто інший в його імені не виступив.

ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЯ БОРОНИТЬ ПОЛІТИКУ „ВИДВОРЕННЯ" АРАБІВ

Єрусалим, Ізраїль. — Прем'єр-міністер Ізраїльського уряду Іцак Шамір, виступаючи по радіо і на пресовій конференції, рішуче обороняв політику виселення арабів з району Гази і західнього берега ріки Йордан, окупованих ізраїльською армією арабських земель у війні в 1967 році, кажучи, що „дев'ять палестинців, заарештованих і призначених армією для 'видворення', це насправді непоправні рецидивісти, палестинські націоналісти, а навіть кримінальники, які вже раніше були карані за вбивства і терористичну діяльність".

Чимало західніх держав, в тому числі також З'єднані Стейти Америки, не погоджуються з тактикою „видворення" арабів з колишніх їхніх земель, кажучи, що така тактика може викликати дуже гостру реакцію не тільки Палестинської Визвольної Організації і співзвучних з нею сил, але також симпатизуючих ідеї створення палестинської держави країн, наприклад Сирії, Йорданії, а навіть заприязненого з Ізраїлем Єгипту. Єгиптяне, як відомо, вже робили спробу тиску на свій уряд, влаштовуючи антиізраїльські демонстрації, домагалися звільнення арабських земель із ізраїльською окупаційною армією.

Натомість в ізраїльському кабінеті і кнесеті (парляменті) навіть ніхто не допускає думки про можливість звільнення окупованих земель, а одиниці, які підносили в тій справі голос в користь арабів, вже опинились у політичній ізоляції. Крім того Єгипет і Йорданія вже заявили, що вони не приймуть призначених для „видворення" арабів, а представник Державного департаменту у Вашінгтоні заявив кореспондентам, що ЗСА вже вислали до Єрусалиму гострий протест проти політики осування небажаних арабів з території Ізраїля взагалі, бо така політика дуже ускладнить політику Вашінгтону на Близькому Сході і унеможливіть відбуття запланованої мирової конференції для підписання принаймні тимчасового мирового договору деяких арабських держав з Ізраїлем.

В самому Ізраїлі однак панують націоналістично-шовіністичні настрої не тільки в урядових колах, але також серед народу, що вважається загрозливим явищем у політичних колах.

Очевидно, призначені на „видворення" дев'ять арабів матимуть можливість внести відклик до військової ради, але вони ледве чи користатимуть з цієї можливости. Єгипетський амбасадор до Ізраїля Мохаммед Бассіоні засудив політику викидання арабів і така політика, на його думку, не є розв'язкою питання ізраїльсько-арабських відносин, а вже в ніякому разі вона не спричиниться до заспокоєння ситуації.

Ситуацією на Близькому Сході займатиметься незабаром також Рада безпеки ЗСА, бо Адміністрація президента Роналда Реґена ні як не хотіла б допустити до нового конфлікту між Ізраїлем і його арабськими сусідами.

ХОР З АТЛАНТИ ГОТУЄТЬСЯ ДО КОНЦЕРТУ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ В ЛІНКОЛЬН ЦЕНТРІ

В. Нолл

Хор з Атланти під час одного із своїх концертів.

Вілліям Нолл — це диригент хору з Атланти, що в неділю, 14-го лютого 1988 року, виступить в нюйоркському Лінкольн Центрі з програмою української церковної музики таких композиторів, як Бортнянський, Ведель, Лисенко, Гулак-Артемовський і Кузан. Концерт для відзначення Тисячоліття Хрищення України влаштовує Фундація ім. Мазепи у співпраці з Українським Народним Союзом під патронатом Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні.

В. Нолл є вже визнаний, як один з найбільш талановитих музик південного сходу ЗСА, а на міжнародному форумі здобуває собі ім'я, як один з кращих молодих американських диригентів. Він з визначних постатей мистецького життя Атланти, займає від 1978 року становище музичного керівника і диригента хорового товариства Атланти. З того часу хор виступав під його батутою з релігійними творами таких композиторів як Бах, Мендельсон, Моцарт, Сан-Сенс, як також із світовою прем'єрою твору атлантського композитора Дейвіда Кошіча п.н. „Амерікен Реквієм". Всі ці виступи при вщерть виповнених залях та з признанням міжнародної музичної

(Закінчення на ст. 8-ій)

В АМЕРИЦІ

ПІТТСБУРГОВІ ТА його передмістям загрожує недостача питної води. Губернатор стейту зарядив надзвичайний стан для достави води. Причиною цієї проблеми є розлив понад мільйона гальонів оливи в Мононгагіля ріку після того, як завалився новопобудований оливний збірник. Якщо не зможуть в скорому часі прочистити і перевірити водних збірників, що поповнюються саме з цієї ріки, то біля 750,000 осіб будуть загрожені браком питної води.

З ОГЛЯДУ НА ТЕ, ЩО система нюйоркських публічних шкіл є в хаосі, а місце канцлера публічних шкіл було вільним після резигнації Натана Кіньонес, рішено шукати нової людини на це становище. Рішення виявилось не надто легким до здійснення, бо на цьому тлі розігралась політично-расова афера. Змагання велися поміж двома кандидатами неграми, Бернардом Р. Гіффордом, заступником попереднього канцлера, і Ричардом Р. Ґріном, керівником шкіл в Міннеаполісі, Мінн., який і вийшов переможно в цих змаганнях.

У СВІТІ

ВИСТУПАЮЧИ З НОВОРІЧНИМ посланням, президент Австрії Курт Вальдгайм, якого обвинувачують у воєнних злочинах в роки Другої світової війни, висловився проти расових і націоналістичних упереджень будь-якого роду і, зокрема, осудив нацизм. У новорічному виступі К. Вальдгайм сказав, що у 1988 році минає дві річниці, важливі з точки зору розуміння історії країни. „1938 рік не може бути зрозумілим без 1918-го", — сказав він і додав, що треба вчитися на минулих помилках. „Треба повторювати і повторювати, щоб всі чули, що в 1938 році злочинна політика націонал-соціялістичного режиму (в Німеччині) привела нас у пропасть", — сказав австрійський президент.

РЕЧНИК ЕВРОПЕЙСЬКОГО відділу Британської радіовисильні Бі-Бі-Сі Пітер Юделл повідомив, що від 1-го січня ц.р. Совєтський Союз припинив заглушування англійських радіопересилань на Польщу. Заглушування почалося в грудні 1981 року, після проголошення в Польщі виїмкового стану і заборони „Солідарности". Совєтські станції заглушування пересилань Бі-Бі-Сі знаходяться у Каліні́нграді, Ташкенті і Смоленську. Совєтська сторона не повідомляла про припинення заглушування. Це спостерегли працівники станції Бі-Бі-Сі в Редінгу. За словами одного з інженерів станції, перше в новому році пересилання прозвучало в етері чітко і ясно.

ПРОІРАНСЬКА ТЕРОРИСТИЧНА група Ісламський джигад попередила американських і англійських дипломатів, що їх чекають великі неприємності, якщо З'єднані Стейти не вплинуть на Ізраїль і не примусять його змінити політику, яку Ізраїль проводить на зайнятих у 1967 році територіях. Про погрози американським і англійським дипломатам повідомила лондонська газета „Індепендент". Її бейрутський кореспондент повідомив, що погрози Ісламського джигаду містилися в листах, підсунутих під двері дипломатів у Бейруті. Дипломати, як пише газета, дуже стривожені цим. Бо якщо хтось може непомітно дістатися до їх будинків і підкласти листи, то ці ж „хтось" можуть легко викрасти їх. Джеремі Гелфорд, який представляє інтереси Великобританії в Ливані, висловив здивування, що і англійські дипломати дістали листи з погрозами.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД депутатами сейму, польський міністер фінансів Базилій Самойлік сказав, що вони повинні в наступному місяці затвердити проєкт бюджету з дефіцитом, що становить 369.6 більйона злотих або 1.17 біл. долярів. У своїй промові перед сеймом міністер вказав що для попередження дальшого зростання дефіциту треба обмежити капіталовкладення і зменшити розмір субсидій, що їх надається державним підприємствам. У результаті незадовільного функціонування польської економіки країна все ще не в силі повністю виплатити своїм західним кредиторам відсотки з позик. Зовнішня заборгованість Польщі становить 36 більйонів долярів. Заплановане підвищення цін, за словами міністра, могло б вперше з 1981 року забезпечити збалянсованість бюджету.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Христос родився — славіте його

У передовій з приводу святкування Різдва Христового за новим стилем висловлено жаль, що не всі українські люди в Америці співають одночасно „Бог Предвічний". Але водночасно стверджено, що календарна різниця — це суща дрібниця, коли йдеться про духову єдність, коли йдеться про спільне всіма українцями у світі сущими вірування, що різдвяна зірка засяє над Україною і що автохтони України вернуться до заборонених тепер чудових традиційних обичаїв, пов'язаних із Різдвом Христовим. У прегарній німецькій колядці, що її американці „випозичили" собі разом з українським „Щедриком", співається про „Тиху ніч, святу ніч". Але ніч, яка окутує Україну, не є святою, а похмурою, злочинною, придуманою ворогами. Тим паче символіка Різдва Христового актуальна, свята ніч прийде і для України і співатимуть українці вільними устами „... Прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій ввесь" — люд український, який від тисячі років тісно пов'язаний з церквою.

Переживаємо цікаві, але вийнятково жорстокі часи, переживаємо не тільки революцію у світі понять про мораль і етику, але такі прояви, що їх трудно було знайти й у середньовіччі, коли на костирах спалювали чарівниць і на костирі спалили французьку героїню Жанну Дарк. Схоплюють тепер, у 80-их роках XX сторіччя у нічому неповинних людей і роками в'язнять, погрожуючи смертю. Дочка наймає за гроші готових на все людців, щоби вбити її батька, який ставиться до рідної дочки, як ніякий звір не ставився би до своєї дитини. Схоплюють дівчат, що їх мама післала до крамниці і за кілька місяців знаходять тіло дитини присипане листям на дні якоїсь ями. Крадуть новонароджене немовля із шпиталю. Нема найменшого пошанівку до людського життя, щоденна хроніка газет записує щораз нові докази затрати почуття обов'язку батьків супроти дітей і дітей супроти батьків. І над мирним світом висить безперервно Дамоклів меч „злющої імперії", як її правильно назвав американський Президент, яка не перестала бути злющою імперією, хоч її диктаторський лідер облудно всміхається і стискає руки зустрічних вільних людей.

І на тлі всього того страхіття маємо подиву гідний пієтизм до „різдвяного духа", маємо масове звеличування свята Різдва Христового, вся атмосфера сповнена звеличування свята Різдва Христового, наче на глум маленьким людям на високому становищі інтерпретаторів Конституції, які прогнали молитву із шкіл, як „протиконституційне" порушення відокремлення Церкви від держави.

Але „все йде, все минає і краю не має" — перефразував Шевченко античну грецьку мудрість „панта рей" (все пливе). І коли ми віримо у прихід на світ Месії, який впродовж короткого часу публічного поучування і проповідування створив нову добу в історії світу, то мусимо вірити, що Добро таки переборе Зло, як переміг Христос, а не диявол. Минеться нинішній час страхіття і мусить прийти реакція на ті страхіття, які діються тепер. Мусить прийти реакція і в Америці, якої ми льояльні громадяни, і мусить перемогти здоровий розум. Коли кожний новообраний президент присягає на Біблію і коли на грошах надруковано „Віримо в Бога", то не вільно забороняти дітям, навіть мовчки присвячувати одну хвилину молитви. Колись історія натаврує таких недовірків і таких незрячих інтерпретаторів Конституції. І колись аналітики історії Америки будуть звеличувати всіх тих, які плекали різдвяного духа і звеличували народжене у Вифлеємі Дитя, коли зірка на небі вказувала шлях мудрецям, які йшли поклонитися Месії.

Усім українським людям, які за старим стилем, католикам і православним, святкують Різдво — бажаємо святкувати його багато, багато років у здоров'ї і погоді духа.

Христос Родився — славіте Його!

Юрій Р. Рибак

ПОСТІЙНА ДОБРОДІЙНІСТЬ НАШИХ ДНІВ

Коли так кинути оком на час Різдва в Америці, то можна завважити, що велика частина економіки вважає консумента своїм королем, якого слід вдоволити. Процвітає комерція... Одні купують, другі продають, а треті міняють уже закуплене...Для багатьох підприємств — це час найкращої активности, а підйом для деяких галузів економіки.

Коли ж так кинути другим оком, то важко знайти у густому лісі матерії проблиски світла духового святкування приходу Дитятка Божого на землю... Однією остоєю є ще Церкви, які стараються проповідувати істинну суть святкування і радости у духовій та родинній площині.

Але коли так відкрити обоє очей і пильно приглянутись американській дійсності, то тоді, на оксамітній скатерті матеріялізму, можна знайти розсипані перли, які у своєму відблиску об'єднують світи матерії та духа у формі обнови любови до ближнього і допомоги йому як постійне явище.

І тут саме зарисовуються дуже маркантні риси характеру пересічного американця. Назовні, він може матеріялістична людина, бо завзято бореться за кожний доляр; але внутрі він таки людина почувань, бо коли приходить конечність рятувати існування ближнього в потребі він легко жертвує свій доляр чи услугу. Може й тому, коли вдома чи десь у світі постає нещастя, американці одні з перших простягають щедру руку рятунку.

Добродійність, у загальному понятті, можна б поділити на дві групи, а саме: філантропічна та харитативна. Різниця у тому, що філантропія — це один із видів гуманітарної діяльности, що полягає на піклуванні бідних, сиріт, вдів, непрацездатних осіб, щоб зменшити злидні їхнього життя; харитативність знову ж це поміч для негайного заспокоєння потреб.

У загальному, американське населення є позитивно наставлене до акції пожертв, а доказом цього є видатковані суми гроша останніх років. У самому 1985 році 89 відс. усіх американців жертвували пересічно 650 дол. на особу. Цікаво, що найбільшою спонукою до жертвенности є якраз релігійне переконання, а не додаткова полегша. Деякі спостерігачі американської добродійної активности вважають, що хоч Уряд спрямовує свою увагу на потреби бідних, то загально добродійні організації таки краще з цього вив'язуються. І нема тут чому дивуватись, бо пересічна людина обмежена у висоті пожертви, одначе коли ця пожертва є вислідом цілої групи людей, тоді стає більш ефективна. Тому повністю оправдується потреба посередників між тими, які дають і тими, що одержують. Тут саме місце для безлічі законних організацій для цієї цієї ж цілі. І хоча ці організації схожі на комерційні підприємства, то їхнім мотивом існування є не зиск, а виконання особливого статутового завдання. Вони разом творять поважний сектор ЗСА економіки відомий як незаробітковий що виносить 8 відсотків валового народного продукту. Цей же сектор є так великий і так зрізничкований, що важко узагальнити всі організації, які є учасниками.

Багаті американці — згідно з анкетою — склонні радше вважати, що філантропія у капіталістичній демократії є кращим способом розв'язувати проблеми потребуючих, ніж покладатись на оподаткування, що мало б фінансувати державні програми, як це між іншим діється в Европі. Для американських філантропів ця особиста активність дає вдоволення, заспокоюючи власну ініціятиву і зацікавлення; тому і не диво, що у багатьох випадках проєкти названі іменем жертводавців. Тут треба б додати теж велику активність розвагового світу, де радіо, телевізія і відомі зірки екрану, чи телевізії посвячують свій час і талант для здобуття фондів на харитативні цілі, як ось голод в Абісинії чи збірка фондів на поборювання різних недуг.

Обраховують, що за минулий рік загальна жертвенність населення ЗСА на добродійні цілі осягнула яких 90 більйонів долярів, що є майже подвійна відколи президент Реген перейняв Уряд. Теж у цьому президентова заслуга, бо згідно з його виборчою кампанією слід обмежити державні видатки перенесенням деяких програм до приватного сектора економіки. Тим робом затісниться зв'язок між жертводавцями і одержувачами, а приватна ініціятива може тільки вийти на користь усім, бо відтяжує державний бюрократизм.

Хоча добродійні організації не підпадають під примус плачення податків, зате підпадають під обсервацію приватного сектора. Існує бо декілька організацій, які слідкують за їхньою активністю, а головно за тим, яке є відношення видатків між дійсним заспокоєнням завдання, а адміністрацією. Ніхто ж бо не може припускати, що дарований доляр повністю одержить потребуючий, однак у всьому є своя мірка і частина доляра таки мусить дійти до визначеної мети. Ось деякі цифри, що показують скільки з одержаних грошей поодинокі організації видають на дійсну програму і так: Американський Червоний Хрест 82 відс., Армія Спасіння 86 відс., Волунтірс оф Амеріка 91 відс., а CARE 95 відс!

Немає сумніву, що добродійний сектор ЗСА економіки має величезне соціо-економічне значення. Він постійно регулює і вирівнює різницю між тими, що мають а тими, що нічого не мають чи є у дійсній потребі. Це „невидима рука", яка кермує економічними добрами так, щоб злагіднювати соціяльні різниці.

(Рисунок Петра Холодного, мол.)

Микола Яцків

Різдвяні троянди

Гомін ангельських співів з-під небес та ясна зірка на небі, зацікавили дівчинку, що вийшла до криниці по воду. Мерщій побігла до вбогої стаєнки, над якою та золота зоря сіяла. Пробгавшись крізь натовп, побачила в яслах маленьке, усміхнене дитя. Довго гляділа на нього здивованими очима. Вкінці забажала — як усі, що сюди прийшли — подарувати щось цьому любому дитяткові. Але вона була дуже вбога. Крім лихенької запасчини не мала нічого. Розжалена почала плакати, витираючи сльози своїми золотавими кісками.

Це вгледів Архангел Михаїл. Він бачить усе, що діють люди. Він злетів з неба, пішов до стаєнки, став за дівчиною і легко торкнувши за рукав, почав розпитувати, що за жура в неї на серці.

Гануська — так звалася дівчинка — не пізнала Архангела. Втираючи сльози, сказала:

— Дивись, пане, кожний обдаровує цю милу дитинку, лиш у мене нема нічого, що могла б їй дати.

— А що ти бажала б їй подарувати?

— Це важко сказати, — відповіло дівча. — Хлопчик має вже все. Глянь лиш, скільки нанесли чабани! Не має у нього лиш квіток. От хочби айстер чи троянд. Що ж коли це зима! Відкіля їх узяти?

— Заспокійся — сказав Архангел. Взяв її за руку, вийшов зі стаєнки і повів у поле. Тут ударив об землю ногою і — диво!... — з мертвої землі почали розквітати легко зарожевілі троянди.

Ах, яке чудо! — скрикнула дівчина, припала до землі і стала збирати чудесні квіти. Миттю нарвала гарну китицю, кинулася полем до стаєнки та, розштовхуючи всіх, підбігла до ясел і поклала квіти в ногах Божого Дитяти. Ісусик же зняв рученята і сердечно пригорнув голівку дівчини.

Відтоді розквітають, усе саме на Різдво, Христові троянди.

(Зі збірки „Різдвяні троянди")

Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

ДУМКА

„Усе йде, все минає"... Однаково: мимолетне, як видиво метелика, людське життя і тисячоліття історії народів. Розвалюються імперії: ще римляни знали „hoc transit gloria mundi" (так минається слава світу), дивлячись на розвалини минулої „слави". Тільки дивом зберігаються деякі пам'ятники, нерідко буваючи навіть парадоксом для дійсности. Усе ж воно ліпиться (формується) із праху (землі) і прах остаточно повертається. Не виключаючи і повноти людської дійсности. Бож, ми знаємо, — усе тлінне і підпадає під закони тління. — Єдина думка, нарівні з душею людини, нетлінна, тим і призначена до життя вічного, творчого життя. Думка вічна, бо, так безтілесна, просто не може вмерти ніколи; вона ж і божественне начало, що пов'язує нікчемного, немічного чоловіка з Господом Богом, як рівно ж людину з людиною.

Думка.

Вона пов'язує, або й розділяє. Щоправда, не прямо, а посередньо, через вислів. Думка, либонь найбільша сила в житті людини, і необмежена ні простором, ні часом, ні обставинами, хіба що єдиним — можливістю вислову. А висловлюється думка і живим словом, і письмом, і рисунком, і кольором, і звуком, і рухом, і будівництвом; вершинна мірка вислову думки уважажається і називається мистецтвом.

Обмін думками формує дійсність ідеї, що може зрушити, повернути, направити, наставити життя. Але, як уже був натяк, думка обмежена можливістю вислову. Всі думаючі люди це знають і переживають як драму; думка ж без вислову — тільки потенціял. А затруднення вислову притуплюють, обрізують, калічать природні можливості думки, обмежують природні полети думки. Тож незвичайно важливо піклуватися про зростання та збагачення середників вислову думки та про можливості та свободу її, думки, злету. Це єдина запорука зростання, у тому й нашого зростання, бо це єдина справжня наша сила. Це вершинна і остаточна зброя нашого арсеналу. Не танки та ракети, не організація, не система життя чи уклад суспільних установ, чи навіть зформовані *ідеї;* — думка найбільша, наймогутніша сила в житті.

Христос думку визначував старозавітнім терміном *серце;* звідси так легко унаглядиюється все у значенні вимірів та вартостей. Пригадуєте: де скарб твій, там і твоє серце. Але це також: де твоє серце (думка), там остаточно буде і скарб твій.

Ми чомусь забуваємо основне: не ляборaторні досліди, не зліплені експерименти, не мозольна праця чи організовані акції двигають навіть таке, як розвиток технологічного зросту в нашому житті, а тільки і виключно злет думки. Ось вам клясичний приклад: поняття про атом від греків пішло, як про остаточну неподільну клітину організму. При кінці сьомого століття арабський мисливець сказав: розбийте атом — знайдете сонце. Цей вислів уважали недотепним непорозумінням аж до Айнштайна. На початку двадцятого століття він, Айнштайн, в думці математично доказав можливість розбиття атома, і „знайдення сонця"...

Тут драма нашої доби: ми якось дозволяємо (!) злети думки в ділянці технології, але чомусь заперечуємо їй усі головні можливості вислову в ділянці духовій, у площині релігійного досліду, там, де утвердження нашої, не вповні усвідомленої істини. Тут у нас царить якась незрозуміла тупа „традиційність", якась цензура, диктатура, неясний страх перед злетом думки. Тут у нас — темне середньовіччя. Неадекватність дуже болюча і наглядна.

Сучасний світ наглядно розколений і розгублений, бо не дає собі ради із відсталими духовими та духовними усвідомленнями, із недоречними формулами вартостей, із нікудишніми принципами життєвих засад, словом із тим усім, що, порівнюючи із злетом думки, є недотепністю, анахронізмом, кустарною безрадністю. Ума не прикладу, чому ми боїмося відкрити найважливішу ділянку: духово-релігійну, для полету думки, як це було раніше, ж не так давно...

Тарас М. Грицай

Свят-Вечір

Чи тямите вечірню тишу,
Живиці запах, ладану,
В іней закутані ялиці
І батька, матір молоду?

Чи можна все оте забути,
Що сниться радости теплом, —
Що нас несе, немов дитину,
Сріблистих споминів руслом?

Що світить нам, мов зірка долі,
Мов шлях у казку зоряну, —
Наводить днів святих легенду,
Снує нам пряжу золоту.

Свят-Вечір — радости хвилина,
Що квітом щастя зацвіте,
Що сонцем в хату завітає,
Що нашим серцем сколихне.

Сніжок паде, пухкий, перлистий,
Кожухом ниви застеля,
І окриє все — добро і горе,
Кладе своє цупке знам'я!

Так любо, радісно, — та що це, —
Чи справді казка це давня?
Де ви, батьки, — де ви, хороші,
Де усміх пройденого дня?

Лиш сніг пухкий, перлисто-білий
Дорогу окриє зоряну,
Вриває днів святих легенду
І сонну мрію золоту.

І тільки згадка залишилась,
Що ставить привиди кругом,
Що нас несла, немов дитину,
Сріблистих споминів руслом.

О—КА

„ВЕСЕЛИХ СВЯТ!"

I.

Марта їхала осторожно, бо дорога була доволі ховзька. На задньому сидженні авта Тарас зі слухавками на вухах був у іншому світі, а мала Ляля оглядала книжку і також мовчала. Шлях стелився гадючкою угору, але авт було обмаль (— це ж у всіх звичайний робочий день), а думки плили, як ця добре знана дорога до батьків. Вони однак, ані святочні ані веселі. Перед очами стояла картина неприємної розмови з Романом попереднього вечора і дзвеніли в ушах, немов виклик його слова: „Я маю вже того досить, моє рішення про розвід невідкличне!". Бачила перед собою його схвильоване обличчя із затисненими устами, і як кидає у торбу прибори до голення, піжаму, щітку до зубів, сорочку: „Їду до лікарні і там буду ночувати!" Марта відважилася на питання, що буде із Свят-Вечором, але відповідь була холодна і різка: — „Скажи батькам, що я маю пильну операцію, а втім можеш вже їх повідомити що ми розводимося."

Марта вдесяте переживає болючу розмову, яка принесла кінець її подружжя, передумує минуле, старається пригадати непорозуміння, що довели до того останнього. Чия це вина? — знову ставить собі питання, яке мучить її вже від довшого часу — „чи Ромка, чи її, а може батьків, що так намовляли на це подружжя з Ромком „бо ж він і лікар і українець і з доброї родини"... Як тепер вони переживуть їхній розвід? Марту стискає за горло на саму думку, що мала б це їм сказати сьогодні на Свят-Вечір, який для них такий все важний.

— „Мамо, — watch out!" скрикнув Тарас і Марта в останній хвилині опанувала авто, що поховзнулося на замерзлому снігу. На чоло виступив холодний піт; як могла так не уважати... ще маючи дітей зі собою! Але діти не перенималися дуже небезпекою, а побачивши при дорозі напис МекДоналд, відразу заявили, що голодні і просять зупинитися. Марті бракувала кава, папіроска і відпочинок від керівниці та пакосних думок.

В авті було спокійно, діти заїдали смажені барабольки, Марта попивала каву і дивувалася, що діти були такі тихі. Чи може вони прочували, що коїться, а може вже знали? Вона пригадала підслухану розмову малої Лялі з Ядвігою, яка перебрала тепер частину хатніх обов'язків Марти, на час її праці у бюрі. Ляля своєю мішаною українсько-англійсько-польською мовою питалася Ядвіґи чому „татко кричить на маму" а ця виясняла, що це не крик, а сварка, бо вони вже себе „не люблять". Від цього часу Ляля постійно питається то Марту, то Ромка чи вони її люблять. Від Тараса вона не чула ніяких натяків, але він у тому віці, що напевно свідомий, що вдома діється. Щоби тільки не розповіли вони щось небажаного батькам, заки вона вспіє вияснити ситуацію. Марта нагло рішає зробити ще одну спробу в ім'я батьків і дітей та іде до телефонічної будки. Секретарка Романа негайно получує, пізнавши її. Але в Романа холодний, лаконічний голос. Він зайнятий, у нього сидить пацієнт і на розмови немає часу. Марта лише питається чи може він, однак, змінив думку і приїде на Святу Вечерю — це для батьків і дітей вона просить, не для себе, але він відразу коротко заперечує: „Бодай подзвони, вияснu, що ти перешкоджений і побажай 'Веселих Свят' " — просить Марта і вішає слухавку. Вертається до авта і, сідаючи за керівницю каже дітям: „За годину будемо на місці. Пам'ятайте, щоби ви гарно заховувалися при вечері, говорили по-українському і побажали бабуні і дідусеві „Веселих Свят". Ляля плакучим голосом питається чи мусить їсти кутю, а Тарас, уже знову зі слухавками на вухах, б'є в такт якоїсь музики „рок" і навіть не реагує. Марта постановляє собі, що вона того Свят-Вечора батькам ніяк не зіпсує, хай буде „як звичайно" а завтра — побачимо...

• • •

Петро кинув валізку у багажник, відгорнув сніг із шиб авта та рушив з летовища в напрямі шляху на північ. Його обличчя пашіло від засмаження полудневим сонцем, але тіло не прийняло ще зміни і він дрижав із холоду. Не дуже усміхається йому їхати просто в засніжене підгір'я до батьків, але обіцяв мамі та хотів обіцянку додержати. Петро включає радіову станцію WQXR і заслуханий в клясичну музику переживає ще раз тих кілька днів на південних островах. Добре було лежати годинами бездільно у теплих проміннях сонця. Він так надіявся на їхню силу. В останніх місяцях не почувався добре. Постійна простуда давалася в знаки, а до того ця незрозуміла втома. Але відчуває, що ці вакації йому допомогли — при тому скільки цікавих нових знайомств, особливо цей Джек. Обіцяв, що приїде за кілька днів до Ню Йорку. Петро, вслухуючись у спокійну музику, снує пляни і старається не думати, про те, що у Романа чекає вже може на нього вислід усіх лікарських оглядин, які зробив перед виїздом. А що як? Але він навіть у думках не хоче допустити до підозріння, що десь у закутках душі викликувало панічний страх. Тепер він іде до батьків і хоче цей вечір, як кожного року, провести в родинному колі, не думаючи про завтра і про вчора. Сьогодні там у батьків не буде питатися нічого Ромка, а — сам він напевно не скаже.

Петро поглянув на годинник і приспішив скорість авта. Йому хотілося вже бути на місці, поглянути в любе обличчя мами, що давала йому стільки тепла, погуторити з Мартою і Романом, побачити дітей. Почав пригадувати фрагменти дитинства, до якого тепер так радо повернувся б.

Закінчення буде.

Наукове Товариство ім. Шевченка

вітає

з РІЗДВОМ

Український Народний Союз, його Головний Уряд і Членів та „Свободу" й „Український Тижневик", їх Редакції й Читачів
і бажає їм

Веселих Свят і Доброго Нового 1988 Року!

В тому році НТШ в Америці відмічуватиме своє 40-ліття сповнене великим і успішним трудом для української вільної науки й народу. Прохаємо Вашого признання і щедрої допомоги для дальшої праці й на нові досягнення.

Христос Раждається!

ЩИРОСЕРДЕЧНІ ПОБАЖАННЯ РАДІСНИХ СВЯТ

Різдва Христового, Нового Року і Святого Йордану

З ТИСЯЧОРІЧЧЯМ УКРАЇНСЬКОГО ХРИСТИЯНСТВА

ЩЕДРИХ БОЖИХ ЛАСК
дня Українського Народу, Рідні та Приятелям щиро бажають

РОМАН і ЛЄНА ІВАНИЦЬКІ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ 1988

бажає своїм Членам та всій Українській Громаді

КРЕДИТІВКА СВ. АНДРІЯ

при Українському Православному Осередку в Бавнд Бруку

Адреса для листування:

Урядові години **кожного дня від год. 10-ій рано до 3-ої по пол.; в суботи від 9-ої рано до 12-ої полудня; четвер від 10 до 7-ої веч.**

Тел.: (201) 469-9085 Приймаємо вклади на сертифікати.

- Ощадності забезпечені Федеральним Урядом до $100.00
- Всі позички забезпечені безкоштовно до висоти $10.000 на 10 років
- Безкоштовне забезпечення на життя до $2.000 — залежно від суми ощадностей і віку члена Кредитівки
- Дивіденди від звичайних вкладів — нараховуємо квартально
- Видаємо студентські позики
- Видаємо різні сертифікати

279 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880

ST. ANDREW'S SO. BOUND BROOK FEDERAL CREDIT UNION

P.O. Box 375, So. Bound Brook, N.J. 08880

Христос Родився
і
Щасливого Нового Року

усім Членам, Приятелям, Прихильникам і всій Українській Громаді.

Головна Управа Української Спілки Професійних Учителів

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і
НОВИМ РОКОМ

Секретаріят Світового Конґресу Вільних Українців і його Президія

— вітають —

Український Нарід на Рідних Землях і у вільному світі, Ієрархів, Духовенство й Пасторат Українських Церков, Незломних БОРЦІВ-ПАТРІОТІВ в Україні, Проводи Міжкрайових Надбудов, Крайових Центральних Репрезентацій, Крайових Організацій і їхнє Членство
і бажають

Радісних Свят Христового Різдва
та
Щасливого і Успішного Нового Року!

Окремо вітаємо усіх наших Жертводавців і просимо цілу Українську Громаду пам'ятати про потреби СКВУ

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Президія Секретаріяту СКВУ

Український Хор „ДУМКА" в Ню Йорку

бажає

Радісних Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року

Високопреподобним Владикам, Суспільно-Громадським Установам і всім нашим Прихильникам і Приятелям, як теж нашій цілій Думкарській Родині, щиросердечно бажає —

Управа Хору „Думка"

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

СВІТОВА КООРДИНАЦІЙНА РАДА ІСНО

Зі Святами Рождества Христового та Нового Року

бажає

всього найкращого Українському Народові на Батьківщині та у всіх країнах поселення, Ієрархам Українських Церков, Пасторам Української Євангелицької та Баптистської Церков, Голові ПУН і Проводові Українських Націоналістів, Президії й Секретаріятові СКВУ, Крайовим складовим Організаціям ІСНО та всьому Членству

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

ВСЕВОЛОД ПІНКОВСЬКИЙ, секретар
ПАВЛО ДОРОЖИНСЬКИЙ, голова

Блаженнішому Патріярхові Мирославові Іванові Кардиналові Любачівському, відданим ідеї патріярхату Владикам, Монашим Чинам і Священикам, Фундаторам, Жертводавцям Патріяршого Фонду, Членам і Працівникам Товариства св. Софія та всьому Українському Народові на Батьківщині в розсіянні

Веселих Свят Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року!

бажають

ЗА ТОВАРИСТВО СВ. СОФІЯ у ЗСА
і
КОМІСІЮ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

Д-р Романа Навроцька — Д-р Роман Осінчук
Інж. Юліян Головчак — Проф. Леонід Рудницький

1-ий УКРАЇНСЬКИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ ЩАДНИЧИЙ БАНК
«ПЕВНІСТЬ»

Ієрархам і Духовенству Українських Церков, Проводам Українських Організацій, Товариств і Установ, всім своїм Членам та всій Українській Громаді найщиріші побажання

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

— пересилають —

ДИРЕКЦІЯ і ПРАЦІВНИКИ

1st SECURITY FEDERAL SAVINGS BANK

936 N. Western Ave. Chicago, Il 60622 (312) 772-4500

2166 Plum Grove Rd. Rolling Meadows, Il 60008 (312) 991-9393

DRIVE UP — CASH STATION — WALK UP

820 N. Western Avenue Chicago, Il 60622 (312) 276-4144

Христос Рождається!

УКРАЇНСЬКА ШКІЛЬНА РАДА

вітає

з Різдвом Христовим та Новим 1988-им Роком

Ієрархів та духовенство Українських Церков, наші школи, молодечі та громадські організації та ввесь Український Народ на Рідних Землях та на поселеннях!

Центральний Провід Братства Карпатських Січовиків

пересилає своїм Куреням та всім Членам Карпатської Січі розсіяних по цілому світі щирі побажання

Щасливих Свят та Веселого Нового Року!

Д-р В. Вереш, голова
Петро Баєр, скарбник — В. Тимко, секретар

Щасливих Свят Рождества Христового та Щасливого Нового Року

всім Людям Доброї Волі
бажає

Карпатський Дослідний Центер ім. Юліяна Ревая

Проф. д-р Михайло Пап, голова — Д-р В. Вереш, секретар

Український Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку

щиро вітає

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ

всіх Членів Клюбу, Учасників та Гостей п'ятницевих вечорів і Прихильників.

УПРАВА

Христос Рождається!

З цим радісним привітом звертаюся до приятелів, прихильників творчости письменника ЗОСИМА ДОНЧУКА

На НОВИЙ 1988 РІК і на далі щиро бажаю, хай Вефлеємська Різдвяна Зірка освітлює ВАШ життєвий шлях, Дорогі Друзі!

Філядельфія, Па. **ЛАРИСА ДОНЧУК**

З радісним празником
РІЗДВА ХРИСТОВОГО

щиросердечно вітаємо Блаженнішого Патріярха Мирослава Івана та Владик — Членів Святішого Синоду Помісної Української Католицької Церкви, Духовенство, Чернецтво і Мирян, зокрема членів наших Братств і Сестрицтв.

Особливо тепло вітаємо і складаємо пошану і признання перед Братами і Сестрами в Україні, що боряться за привернення прав нашої Церкви та серед надзвичайно важких умов високо тримають світильник Христового Євангелія в поневоленій Україні.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВТЕ ЙОГО!

За Союз Українських Католицьких Братств і Сестрицтв в Америці:

ВАСИЛЬ МАРКУСЬ, голова — ЯРИНА ГАРАСОВСЬКА, містоголова
ЛІНА БАСЮК, секретар — ЯРОСЛАВ КРИВЯК, скарбник

З Різдвом Христовим і Новим Роком
Рідних, Приятелів і Знайомих
щиро вітають

СТЕФАНІЯ, ТЕОДОР, МИРОСЛАВА МИРОШНИЧЕНКИ
і
ГАЛИНА, ЛЮБОМИР КУЗЬМИ

Зі Святами Різдва Христового і Нового Року

найкращі побажання багато радости, сонця й успіхів своїм Членам, Приятелям, Симпатикам та Дружнім Клюбам
складає

Управа Карпатського Лещетарського Клюбу

З нагоди Різдва Христового і Нового Року

Управа Українського Бібліотечного Товариства в Торонто

бажає Вельмишановним Членам, Добродіям і Приятелям

Веселих Свят та Щасливого Нового Року!

Рівночасно Управа сердечно дякує Вельмишановним Добродіям за піддержку Бібліотеки фінансовими пожертвами, дарунками книжок, журналів, часописів та архівного матеріялу.

Христос Рождається

TORONTO UKRAINIAN LIBRARY ASSOCIATION
P.O. Box 381 Station A, Willowdale, Ont., M2N 5S9, Canada

З Різдвом Христовим і Новим Роком

Управа Видавничого Комітету Історії України в Торонто

бажає Вельмишановним Жертводавцям, Членам Редакційної Колегії і Приятелям

Веселих Свят та Щастя, Здоров'я і Многих Літ!

Христос Рождається

PUBLISHING COMMITTEE OF THE HISTORY OF UKRAINE
P.O. Box 381 Station A, Willowdale, Ont., M2N 5S9, Canada

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і КЛІЄНТАМ
— бажають —

РОМАН і МАРІЧКА ОМЕЦІНСЬКІ

Sales Representatives

DEGNAN & BOYLE REALTORS
1236 Route 46, Parsippany, N.J. 07054
Bus. tel.: (201) 335-6400, Res. tel.: (201) 375-8808

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, що відбулося на оселі УНСоюзу Союзівці в днях від 8-го до 13-го червня 1987 р.

(1)

ПЕРШИЙ ДЕНЬ НАРАД

Понеділок, 8-го червня 1987 року.

В нарадах взяли участь члени:

ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ:

д-р Іван О. Флис — головний предсідник
д-р Мирон Б. Куропась — заступник головного предсідника
мгр Іван Геврик — головний директор для Канади
Гльорія Пашен — заступник головного предсідника
Володимир Я. Сохан — головний секретар
Уляна М. Дячук — головний касир

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ:

д-р Нестор Олесницький
інж. Анатолій Дорошенко
Степан Гавриш
Леонід Філь
о. Степан Біляк оправдав свою неприсутність.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

Василь Пастушок, Андрій Джула, Тарас Максимович, Роман Татарський, Текля Мороз, Тарас Шмагала, Володимир Квас, Евген Іванців, Володимир Гавриляк, Гелен Олек-Скатт, Андрій Кейбіда, Василь Дідюк, Олександер Худолій.

Неприявний Мирон Спольський.

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС:

Інж. Степан Куропась, д-р Ярослав Падох, Геновефа Жеребняк, д-р Анна Чопик, Володимир Запаранюк, Марія Душник, д-р Богдан Гнатюк, Анна Гарас.

В нарадах взяв теж участь головний редактор „Свободи" ред. Зенон Снилик.

На нарадах річного засідання була приявна секретарка організаційного Відділу Головної Канцелярії УНСоюзу Марія Савчак, яку заангажував головний секретар за згодою Головного Екзекутивного Комітету для протоколування цих нарад. Відповідальний за цей протокол та його проголошення в щоденнику „Свобода" залишається головний секретар Володимир Сохан.

Наради попередила традиційна програма зложення привіту і квітів перед погруддям великого поета України Тараса Шевченка. Головний предсідник УНС, д-р Іван О. Флис у своєму слові підкреслив, що цьогорічні наради Головного Уряду відбуваються саме у 30-річчя відслонення цього погруддя, яке виконав славний мистець Олександер Архипенко. На відкритті, згідно зі звідомленням пок. А. Драгана, взяло тоді участь понад 10,000 людей.

Доповідь про поета сказав голова Наукового Товариства ім. Шевченка, д-р Ярослав Падох. Головна радна УНС, Текля Мороз продеклямувала поему „Розрита Могила". Головний предсідник д-р І. О. Флис і заступниця гол. предсідника Гльорія Пашен зложили у підніжжі пам'ятника китицю квітів. Відспіванням Шевченкового „Заповіту" закінчено святкову програму.

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

(год. 11:00 рано)

Наради відкрив і ними проводив головний предсідник УНС д-р Іван О. Флис. Він попросив головного радного Василя Дідюка провести молитву.

Усі присутні, під проводом ред. В. Дідюка відмовили „Отче Наш".

Д-р Іван О. Флис: „Дорогі Члени Головного Уряду Українського Народного Союзу — Браття і Сестри!". В імені Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу вітаю Вас на цьому річному засіданні 1987-го року. Це наше перше річне засідання після Конвенції, яка відбулася в Дірборн, Мішіґен, де нас вибрали на наші становища в УНСоюзі.

Коли ми тепер зібралися тут, на Союзівці, то дозвольте спершу піднести наші голоси в молитві, дякуючи Господеві за Його вічну ласку і доброту, що створив Він З'єдинані Стейти Америки і Канади та дозволив нам користати з їхніх благодатей. Ми, керівники цієї найстаршої і найбільшої української організації у світі зібралися на Союзівці, щоб переглянути те, що ми виконали впродовж минулого року, намітити шлях на черговий рік і заплянувати продовження подорожі нашої установи в майбутність, подорожі на службу нашим братам-членам та у праці для їхнього добра.

В додатку до змін, які до певної міри зайшли в наших організаторських методах шляхом прийняття на працю на повний час професійних продавців забезпечення, що збільшить та змінить, як треба, нашу працю, в доповненні до наших відділових секретарів, як частини нашого персоналу, що займається продажем забезпечення, УНСоюз прийняв тепер на працю на повний час координатора братської діяльности, обов'язком якого є звернути увагу всіх союзовців на фратерналізм — братерство і самодопомогу.

УНСоюз одержав апробату таблиць смертности з 1980-го року для всіх своїх грамот забезпечення разом із трьома новими клясами забезпечення, які мають бути включені до групи союзових плянів забезпечення. Якщо б УНСоюз не переводив жадних більше змін, крім них вже згаданих, ми, члени Головного Уряду — тростисти, могли б зовсім оправдано заявити: „це досить, не можна зробити всього нараз".

Український Народний Союз дивиться з великою увагою на 1988-ий рік, бо це буде рік Тисячоліття, тисячних рокових від того часу, коли ми почали молитися до правдивого Господа, Спасителя нашого. Ми, члени цієї найстаршої та нйбільшої української організації, мусимо бути готові піддержувати та брати активну участь у всіх святкуваннях заплянованих на 1988-ий рік, однаково союзовці по Відділах, по наших Округах, в Крайовому Комітеті для відзначення 1,000-річчя Християнства в Україні та в Світовому Конґресі Вільних Українців, який також особливо відзначатиме цю найбільшу подію подій.

Ми, члени Українського Народного Союзу, повинні радіти, що, перебуваючи у винограднику братерства в рядах членів УНСоюзу, ми осягнули величезні користі, маючи вдоволення з нашої праці не для себе самих, але для членства УНСоюзу, дла членів усієї українськоі громади і для успіхів нашої української справи, [illegible] більшими втаками.

На кінець, поставши з місць, згадаймо у мовчанці тих наших братів і сестер, членів нашої установи, як редактор Антін Драган, який відійшов з рядів УНСоюзу в лютому 1986-го року, сенатор Павло Юзик, який покинув ряди членів УНСоюзу в липні 1986-го року та адвокат Михайло Пізнак, який лишив нас у травні 1987 р., як також усіх інших, які відійшли від нас, яких покликав Всевишній з цього світу та яких він винагородить за їхні братерські діла, що їх вони доконали тут на землі. Збережім їх тривко в нашій пам'яті, як тих всеціло відданих братській діяльності. Нехай всі ці їхні добрі діла в рядах нашого Українського Народного Союзу стануть нам живим за приклад для наслідування".

Своє слово головний предсідник повторив англійською мовою.

2. ПРИЙНЯТТЯ ПОРЯДКУ НАРАД

Перед прийняттям Порядку Нарад, заступник гол. предсідника **д-р Мирон Куропась** запитався, чи прибуде на наради керівник департаменту продажу забезпечення Генри Флойд, як теж керівник братської діяльности Андрій Воробець. Головний предсідник дав йому на це потверджуючу відповідь.

В дальшому д-р Мирон Куропась запропонував, щоб розглянути всі резолюції, які були прийнятті на XXXI Конвенції УНСоюзу.

Вирішено, щоб цю справу включити до 13-ої точки порядку нарад, тобто розглянути їх тоді, коли обговорюватиметься різні справи.

Тарас Шмагала ствердив, що запрошення працівників Головної Канцелярії на наради Головного Уряду УНСоюзу, щоб вони звітували, створює злий прецеденс.

Василь Пастушок дав внесок, щоб прийняти порядок нарад так, як він був поданий.

Внесок піддержали Гльорія Пашен і Василь Дідюк.

Порядок нарад прийнято одноголосно.

ПОРЯДОК НАРАД

1. Відкриття нарад
2. Прийняття порядку нарад
3. Прийняття протоколу з попередніх нарад Головного Уряду
4. Покликання Комісій
5. Звіти членів Головного Уряду
6. Дискусія над звітами членів Головного Уряду
7. Звіт зі заснування Департаменту Професійних Продавців Забезпечення
8. Звіт Комісії Оборони Української Спадщини Дискусія, запити, рішення про продовжування чи розв'язання цієї Комісії
9. Звіт Головної Контрольної Комісії і рекомендація на прийняття звітів
10. Звіти:
   а) Управителя Союзівки
   б) Головного редактора „Свободи"
   в) Головного редактора „Українського Тижневика"
   г) Дискусія над повище поданими звітами та запити
11. Розгляд конвенційної резолюції в справі Канади
12. Звіт Комісії та схвалення резолюцій і рекомендацій
13. Затвердження бюджету
14. Різне (внески і ухвали)
15. Закриття нарад

3. ПРИЙНЯТТЯ ПРОТОКОЛУ З ПОПЕРЕДНІХ НАРАД

На внесок головного радного Романа Татарського, піддержаний Володимиром Квасом, прийнято одноголосно протокол попередніх нарад, який був надрукований у „Свободі".

4. ПОКЛИКАННЯ КОМІСІЙ

Головний предсідник д-р Іван Флис покликав наступний склад Комісій:

СТИПЕНДІЙНА КОМІСІЯ:
У її склад входять всі члени Головного Екзекутивного Комітету, головний контролер інж. Анатолій Дорошенко і головний радний Василь Пастушок.

ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМІСІЯ:
Ця Комісія працюватиме під час нарад. До Комісії входять: Степан Гавриш, Василь, Дідюк, д-р Ярослав Падох, Василь Пастушок, Володимир Гавриляк, Галина Олек-Скатт, Анна Гарас, Роман Татарський, мгр. Іван Геврик.

КОМІСІЯ ЖІНОЧИХ СПРАВ:
До Комісії входять: Анна Гарас, Галина Олек-Скатт, Текля Мороз, Уляна Дячук, Гльорія Пашен, Марія Душник, Геновефа Жеребняк, Анна Чопик, Марія Чучман.

КОМІСІЯ МОЛОДІ:
До Комісії входять: Тарас Шмагала, інж. Анатолій Дорошенко, Евген Іванців, д-р Нестор Олесницький, Олександер Худолій, Мирон Спольський, Тарас Максимович.

КУЛЬТУРНА КОМІСІЯ:
До Комісії входять всі три члени Екзекутиви, які працюють у Головній Канцелярії, головний редактор „Свободи", головний редактор „Українського Тижневика", д-р Ярослав Падох, д-р Мирон Куропась, д-р Богдан Гнатюк.

КОМІСІЯ ПРЕСИ І ПУБЛІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ:
До Комісії входять: д-р Іван Флис, Василь Дідюк, головний редактор „Свободи" Зенон Снилик, головний редактор „Українського Тижневика" Рома Гадзевич, д-р Ярослав Падох, інж. Степан Куропась.

КОМІСІЯ КАНАДСЬКИХ СПРАВ:
До Комісії входять: мгр Іван Геврик, Василь Дідюк, Текля Мороз, Леонід Філь, Мирон Спольський, д-р Іван Флис, Уляна Дячук, Володимир Сохан, д-р Нестор Олесницький, д-р Мирон Куропась.

КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ СТАРШИХ ВІКОМ СОЮЗОВЦІВ:
До цієї Комісії входять всі почесні члени Головного Уряду УНС.

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ:
До Комісії входять: д-р Іван Флис, Уляна Дячук, д-р Богдан Гнатюк, Тарас Шмагала, мгр Іван Геврик, Леонід Філь, Ґеновефа Жеребняк, Василь Пастушок, Евген Іванців, Володимир Квас, інж. Анатолій Дорошенко, Степан Гавриш.

СПОРТОВА КОМІСІЯ:
До цієї Комісії входять: Андрій Джула, Галина Олек-Скатт, Ґльорія Пашен, інж. Анатолій Дорошенко, д-р Нестор Олесницький, Марія Душник, Текля Мороз, Леонід Філь.

РЕЗОЛЮЦІЙНА КОМІСІЯ:
До Комісії входять: Зенон Снилик, Іван Геврик, Василь Дідюк, Леонід Філь.

ВИХОВНО-ДОСЛІДНА КОМІСІЯ:
До Комісії входять: д-р Мирон Куропась, Тарас Шмагала, д-р Богдан Гнатюк, Тарас Максимович, Анатолій Худолій, Текля Мороз, Евген Іванців, Андрій Кейбіда.

КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ ВІДЗНАЧЕННЯ В УНСоюзі 1000-ліття ХРИСТИЯНСТВА НА УКРАЇНІ:
До Комісії входять: Ґльорія Пашен, Уляна Дячук, Василь Дідюк, інж. Анатолій Дорошенко, Володимир Квас, мгр Іван Геврик, Андрій Кейбіда, Володимир Сохан.

КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ СОЮЗІВКИ:
До Комісії сходять: Володимир Квас, Степан Гавриш, Ґльорія Пашен, Анатолій Худолій, Ґеновефа Жеребняк, Тарас Максимович, Василь Пастушок.

КОМІСІЯ БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ:
До Комісії входять: Степан Гавриш, д-р Мирон Куропась, Евген Іванців.

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК д-р Іван О. Флис входить з уряду до всіх Комісій.

Володимир Квас дав внесок прийняти покликаний склад Комісій. Його піддержали багато членів Головного Уряду.

Склад Комісій парийнято одноголосно.

Перерва на обід — год. 12:00 полудня.

ПОПОЛУДНЕВА СЕСІЯ
(год. 2-га по пол.)

Д-р Іван Флис, гол. предсідник відкрив сесію. Сказав, що згідно з прийнятим порядком нарад слідують звіти членів Головного Уряду.

5. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Звіт Головного Предсідника д-ра Івана Флиса

ЗВОРОТНИЙ ПУНКТ

1986 рік був роком значного зросту в усіх наших активних діях. УНСоюз поклав теж основи під ґрунтовну зміну свого підходу до господарки, як також до нашого підходу й оцінки вартости нашого членства і вартости більших сум у ділянці забезпечення.

Ви, члени цього Головного Уряду є дійсно щасливими людьми, бо Ви є установою, яка має за завдання перетворити сьогоднішній УНСоюз на це кращий — завтрашній. Можливо, що Головний Уряд не може приписувати собі повну перемогу у своїх заходах щодо забезпеки майбутньости УНСоюзу в ділянці членства і всієї української справи, але цей Головний Уряд має повне право приписувати собі заслугу у забезпеченні існування та добробуту цієї найстаршої і найбільшої української організації, що її майже сто літ тому створили наші піонери і яку від того часу підтримували невтомні їхні наступники аж по нинішній день, коли-то, дякуючи Господньому благословеству, ми, всі тут приявні, є законно обраними урядовцями Українського Народного Союзу.

Знаменні зміни, вже проведені в нашій забезпеченевій установі матимуть вплив на всі часи. Застосування для наших грамот таблиць смертности в 1980-го року та введення нових грамот забезпечення: пенсійного, термінового на 30 років із зменшуваною сумою та щорічного відновлюваного термінового забезпечення певно причиняться до великого зросту забезпечення в УНСоюзі.

Наш Головний Екезкутивний Комітет здавав собі справу, що для покращання наших досягнень потрібно нам професійних порад. Тому заанґажовано Джеймса Баллу, щоб УНСоюз зміг покористуватися його професійним знанням фратерналізму та його професійними порадами щодо нових плянів забезпечення, що їх ми могли б дати нашим членам. Ми також зробили натиск на нашого актуарія, щоб він приспішив обслугу нашої установи.

Впродовж 1986-го року УНСоюз мав моральні користі за участь у виданні твору „Жнива розпачу" англійською мовою, авторства д-р Роберта Конкеста. Цей братський почин дав нам у висліді вдоволення із численних признань за нашу участь у цьому великому спільному досягненні. Тепер світ знає, що Україна потерпіла в роках 1932-33 в наслідок штучного голоду, а УНСоюз дав свій значний вклад в це освідомлення світу. Це найкраще репрезентує фратерналізм УНСоюзу в його акції.

УКРАЇНСЬКА КОРПОРАЦІЯ ДОМУ УНСОЮЗУ

Будівля Української Корпорації УНСоюзу, в якій є Головна Канцелярія, при 30 Монтгомері Стріт у Джерзі Сиeverything, Ню Джерзі, в цілості заповнена комірниками, при чому УНСоюз займає два і пів поверха. Можливо, що було б кориснішe перепровадити Головну Канцелярію в інше місце в стейті, а винаймити ці два і пів поверха по приблизно 200,000 дол. за поверх. Запотребування на бюрові приміщення напевно зменшиться, коли відновлять існуючі будинки на бюра та побудують заплянованi нові будинки в комплексі Нюпорт, у великому пляні Джерзі Ситі.

Олесь Блаґітка виконує добру роботу, як адміністратор нашого будинку. За приблизно два з половиною роки вигасає договір винайму трьох поверхів, що їх займає „Фірст Джерзі Нешенел Бенк", який платить комірне по 7 дол. за квадратову стопу. Винаймаємо приміщення по 22 дол. за двоквадратову стопу. Якщо буде далі продовжуватися такий самий попит на бюрові приміщення, то наш Союз може мати користі в такій ситуації.

БРАТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Братська система була і все ще є сповнена численних проблем. Братерство стало лише гаслом у другій половині цього сторіччя. Було багато прикметних рис братерства і було забагато потреб наших членів у ділянці самопомочі в рямцях нашої організації. Але люди братерської настанови відмовилися капітулювати перед труднощами.

Замісць скапітулювати перед державними приписами й обмеженнями щодо допомоги, братерство прокинулось під тиском потреб своїх членів і вимог нових обставин, поширюючи допомогу членам і цілій громаді.

Братерство мало успіх у відхиленні геть хапчивої руки податкових екзекуторів, які хотіли забрати той доляр, що його братська організація дає в допомозі своїм членам і громаді. Звеличники братської системи усвідомили собі, що мусять або збільшити самодопомогу, або піддатися суворій контролі податкового уряду.

УНСоюз зактивізує себе в усіх ділянках і родах братської діяльности і ця наша участь зростатиме з року в рік.

УНСоюз заанґажував координатора братської діяльности і він має очолити окремий Братський Відділ. Тепер те становище займає пан Андрій Воробець.

The Turning Point

1986 was a year of substantial growth in all of our endeavors.

U.N.A. also laid the groundwork for fundamental changes in its approach to the marketplace, as well as in our U.N.A.'s outlook and assessment of the value of membership as well as in the value of larger amounts of insurance.

You, members of this U.N.A. Supreme Assembly are indeed fortunate, for we are the body that is endeavoring to transform the U.N.A. of today, into an even better U.N.A. of tomorrow.

The Supreme Assembly may not be able to claim complete victory in its effort to safeguard the future of the U.N.A. for the good of its members and the Ukrainian cause, but this Supreme Assembly has rightfully staked its claim to safeguard the existence and the prosperity of this, the oldest and greatest Ukrainian organization forged by our pioneers almost a hundred years ago and since then nurtured by the tireless devotion of their successors in interest, presently and by the Grace of God, us who are the duly-elected directors of the Ukrainian National Association.

The significant changes being wrought in our fraternal being, will affect us forever. The application of the 1980 CSO to our existing certificates, the newly authorized certificates for our annuities, the 30 year decreasing term, and the Annual Renewable Term plus other planned certificates will undoubtedly prove to be a boon to U.N.A. insurance programs.

Your Supreme Executive Committee realized that outside professional consulting was needed to optimize results. Jim Ballew was retained so that U.N.A. could rely on his professional knowledge of fraternalism as well as upon his professional presentation of the new products we would offer to our members. We have also put pressure on our actuary for quicker service.

During 1986 U.N.A. continued to reap the benefits for its participation in the production of the book "Harvest of Sorrows" by Dr. Robert Conquest. This U.N.A. fraternal effort definitely enjoyed a great deal of recognition and acknowledgement for its share in the total effort. The world now knows Ukraine suffered in 1932-33 from a man induced famine, and the U.N.A. has contributed its share to the world's knowledge. This represents U.N.A. fraternalism at its best in action.

Ukrainian National Urban Renewal Corporation

Ukrainian National Urban Renewal Corp. Building, U.N.A. Headquarters Building, 30 Montgomery Street, Jersey City, New Jersey is fully rented with U.N.A. occupying 2½ floors, rent free. Perhaps it would be more advantageous to move U.N.A. operations further out in the state and rent the 2½ floors at approximately $200,000 per floor annually. The demand for office space will undoubtedly slacken off with completion of planned renovations of existing new office space and with the completion of Newport complex, a major Jersey City undertaking.

Al Blahitka is continuing to do a good job as manager of our facility. In approximately 2½ years the lease expires on the three floors occupied by First Jersey National Bank and which space brings in $7.00 per sq.ft. Space is being rented at $22 per sq.ft. Provided the demand for space continues, the U.N.A. stands to gain from the transaction.

Fraternalism

The Fraternal system was and still is beset with many problems.

Fraternalism became just a by-word as the second half of this century progressed. But fraternalists refused to buckle under. Attributes of Fraternalism were many and the needs of our members for self help from their own organization were too great.

Rather than to surrender to government regulated and prescribed services and aid, fraternalism awoke to the needs of its members and renewed centuries old methods of extending self aid to members and to the community.

Fraternalism was successful in beating back the greedy arm of the tax collectors from reaching that dollar which the fraternals give back to members and to the community in terms of self aid. Fraternalists realized that they must either expand this self aid or face close crutiny on the part of I.R.S.

U.N.A. will be involved in all phases and kinds of fraternal activity and our involvement will increase as the years go by.

The U.N.A. has retained a Fraternal Coordinator to head its fraternal activities department. Presently the position is occupied by Andrew Worobec.

Секретар повинен теж уміти так організувати й придивлятися, щоб члени його Відділу не терпіли від недостачі братської допомоги. Мусимо повернутися до тих часів, коли відвідувано наших хворих членів у шпиталях або в їхніх домах, мусимо вернутися до днів, коли збори Відділів започатковувано словами ,,Слава Ісусу Христу", і тими самими словами закінчувано наради. Тоді було невідхильним обов'язком йти на похорон наших братів і сестер. Сиріт і вдів згадувано не тільки при урочистих нагодах, але ввесь рік. Відділи влаштовували розвагові імпрези, в яких брали участь діти і старші віком члени УНСоюзу.

Все те було братерством у дії. Спонзоровано спортові програми для молоді. Відділи давали свої домівки до розпорядження однаково молоді, як старшим віком людям. Відділи організували театральні вистави, сприяли хорам і танцювальним дружинам, плянували величаві концерти, які вимагали місяців підготови для остаточного публічного виступу, і таким чином вони притягали до себе увагу молоді, охоронюючи її від дій з поганими наслідками. Ми повинні наслідувати це і відновити те колишнє братерське життя. Наша висока освіта, наші успіхи у світському житті і шелест банкнотів у наших кишенях не повинні диктувати нам забуття добрих діл наших предків. Насправді, чи можемо тепер завернути до давнього братерства у наших Відділах і наших громадах?

Братська активність, започаткована УНСоюзом, записана у наших виданнях і вона охоплює також Святомиколаївські Різдвяні прийняття. Фестивалі церкви св. Юра у Ню Йорку, вибір фратерналіста року та Дні Батька на Союзівці. Із відповідними зусиллям — зростатиме свідомість важливости братської діяльности.

ПРОЄКТ ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ ЧЛЕНІВ

4 жовтня 1986 року відбулося спеціяльне засідання Головного Уряду УНСоюзу присвячене справі побудування 50 помешкань типу ,,кондоміньюм" на посілості, що її закуплено від Наукового Товариства ім. Шевченка. Справу докладну обмірковано і розглянено.

Пан Нестор Олесницький, пан Василь Пастушенко, пані Уляна Дячук і Іван Флис, як репрезентанти УНСоюзу звітували про свої розмови 19 і 20 серпня з адвокатами, будівничими, мірниками і фахівцями, зацікавленими в участі в реалізації такого проєкту.

Ми прийшли до висновку, що початкові видатки на побудову такого проєкту перевищать один мільйон дол. Воно включить побудову відповідної каналізаційної системи (понад 500,000 дол.) центральну водопровідну систему, вирівнання грунту, електричну і телефонічну мережу. Тісї суми не можна би дістати з продажу хат, бо коли б ті кошти добавити до ціни продажу хат, то вони коштували б дуже багато. Найгірше з усього, як показалося, УНСоюз не міг би назавжди контролювати власництва даних домів. Це відкрило б можливість критикування Головного Уряду, як він міг видаткуватись на здійснення такого будівельного проєкту, що не матиме права контролювати, щоби власниками таких домів були завжди члени УНСоюзу. Знову ж члени УНСоюзу могли б мати претенсію, що дістають на сусідів не членів УНСоюзу. Теперішнє законодавство забороняє всякі обмеження, які стосуються раси, віри, членства і т.п.

З уваги на всі такі трудноші Головний Уряд припинив здійснювання первісних плянів. Рішено, що Головний Екзекутивний Комітет і повний Головний Уряд будуть шукати всіх можливих шляхів і способів, як здійснити наші первісні пляни.

Якщо покажеться, що реалізація наших цілей, плянів і бажань членів УНСоюзу ніяк не можлива, тоді прийдеться виректися цілого пляну,як нереального і нездійсненного.

Маємо надію, що члени Головного Уряду і їх професійні дорадники знайдуть якийсь шлях, щоб вийти з тієї дилеми в недалекому часі. До того часу цілий плян мусить спочивати.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

Ми сподівалися відходу пана Степана Гавриша з нашого Організаційного Департаменту і коли він залишив нашу братську установу, то не настала пустка ані дезорганізація. Все ж, наші секретарі Відділів мусіли поспішити з допомогою УНСоюзові, коли настала така потреба.

1986-ий рік, рік Конвенції УНСоюзу, який приносить звичайно додаткових 300 до 500 нових членів, дав нам усіх 1,700 нових членів. У січні 1987 року, маючи ще в проводі організатора, ми дістали менше як 100 нових членів. З допомогою від наших секретарів і організаторів членський прибуток УНСоюзу давав від лютого 1987 року трохи більше, як по 100 нових членів. Головний Екзекутивний Комітет певний, що секретарі Відділів УНСоюзу, а не винагороди і комісійні користі будуть ключем до якости організаційних і братських дій нашої установи. Мусимо тямити, що відносини між членами і УНСоюзом лежать в руках секретарів Відділів. В минулому Відділові секретарі, ставши секретарями, залишались самі здані на себе і вчилися секретарських обов'язків із власного досвіду.

Вишколювання секретарів у майбутньому повинно стати важливим обов'язком УНСоюзу.

Наріжним каменем внутрішніх відносин в УНСоюзі була і повинна назавжди залишитися співпраця між членами Відділів, між урядовцями Відділів та Головним Екзекутивним Комітетом.

УНСоюз не задумує нічого приховувати. Головний Екзекутивний Комітет свідомий, що може ми часом хотіли ,,вкусити забагато". Ми свідомі, що приходять зміни і що повний успіх можливий тільки при тісній співпраці одних з одними і ми готові роз'яснювати всі зміни, які проходять в УНСоюзі.

Ми переробляємо наші забезпеченеві грамоти і зв'язані з ними братські користі. Послідовно, ми повинні також до деякої міри перевишколювати наших секретарів, так, щоби вони ставали наче професійними секретарями — організаторами і пропагаторами братського забезпечення. Тому УНСоюз повинен зайнятися зорганізуванням відділових секретарів та принагідних організаторів в окремий **Братський Організаційний Департамент.**

Організаційну працю професійних продавців забезпечення будемо називати **Департаментом Продажу Забезпечення.**

Головний Екзекутивний Комітет певний, що можна успішно вести організаторську програму УНСоюзу з допомогою від Головного Уряду. Сподіваємось, що наші Відділові секретарі будуть надалі грати найважливішу ролю в УНСоюзі не тільки продаючи грамоти членам нашої братської установи, але й також пропагуючи добродійні дії братської забезпеченевої установи також на терені свого Відділу, у своєму повіті та на крайовому масштабі. Мусимо усвідомити собі, що УНСоюз не може залишитися братською організацією без активного братського життя у своїх Відділах. Ні один секретар не може сподіватися залишитися тільки, як агент, що збирає членські внески і висилає їх до централі УНСоюзу. Кожний секретар мусить активно, охоче і швидко стояти на послугах членів свого Відділу у всіх їхніх союзових братських потребах.

У 1986-му році визначилися у членській кампанії наступні особи: головний радний Василь Пастушок, який приєднав 54 нові члени, головний радний Володимир Гавриляк — 34 члени та Стефан Приймак — 31 члена, а серед жінок: Маргарета Гентош — 20 членів, Олександра Дольницька — 19 членів та почесна членка Головного Уряду Анна Гарас — 15 членів. На найвищі суми забезпечили нових членів у 1986-му році: голова Головної Контрольної Комісії д-р Нестор Олесницький — на $1,000,000, а серед жінок головна радна Гелен Олек-Скат на $122,000.

Квоти нових членів серед Окружних Комітетів найкраще виконали Округи: Рочестер на 114%, Пассейк на 112% та Монтреаль на 96%. Найбільше число нових членів у 1986-му році здобула знову Округа Філядельфії із 313 новими членами і цим вона стала вже 23-ий раз чемпіоном наших Округ.

ФІНАНСОВИЙ І РЕКОРДОВИЙ ВІДДІЛИ

УНСоюз переживає фінансовий зріст, про який йому й не снилося, і за один рік додав до наших активів більше, як два мільйони дол.

Будинок УНСоюзу, в якому є його головна квартира, приносить чистий річний дохід, про який не снилося і коли перенесено ті фонди до книжок Українського Народного Союзу разом із отриманими відсотками, а іншими прибутками, то УНСоюз закінчив цей рік із значно вищим відсотком у прибутках з його інвестицій.

Висліди фінансових операцій УНСоюзу у 1986 році були кращими, як ми сподівалися. Союз додав — 2,378,000 дол. до своїх активів після заплати коштів останньої конвенції, які становили понад 364,000 дол.

УНСоюз стоїть так твердо, як скеля Ґібральтару. Він знаходиться у найтривкішій фінансовій позиції. Прибутки щораз зростають до рекордової висоти. Не маємо ніяких довгів. Ринкова вартість активів УНСоюзу у значній мірі перевищує книжкову вартість.

Одинокий можливий закид, що його можна би зробити на адресу тих двох Відділів, це те, що у їхньому проводі стоять налогові робітники. Обоє вони, пан Володимир Сохан і пані Уляна Дячук погоджуються, що вони повинні би мати відповідних урядовців, як добрих асистентів. Компютеризація, яку ми вводимо, безумовно облегшить їм дещо працю. Компютеризація набере більшої вартости в очах службовиків і екзекутивних урядовців, як ми всі станемо менше лякатися цієї технології та усвідомимо собі користі, що їх матимемо з компютеризації. Пан В. Сохан успішно закінчує праці над випуском нових грамот та нових кляс забезпечення, основаних на таблицях смертности 1980-го року, а тепер теж віддає багато часу для вже започаткованої компютеризації Рекордового Відділу.

,,СВОБОДА"

Коли йдеться про українську громадську думку, то УНСоюз пережив минулий рік не гірше, як час від листопада 1980 року до травня 1986. Усмідомивши собі, що поборювати УНСоюз з позиції програного не приносить користи, наші противники воліли перейти радше до партизанської тактики, ані ж стояти віч-у-віч і боротися. Брак можливостей користуватися нашою пресою для їхніх політичних цілей спонукав їх зорганізувати собі власну пресу, очевидно коштом великих сум. Поминаючи справу коштів, мусимо прийти до висновку, що якість матеріялу, що його друкують їхні публікації, залишає багато до побажання. Українська громада в Америці та всьому вільному світі споглядає на ,,Свободу" й англомовний ,,Український Тижневик", як одинокі незалежні непартійні часописи, що їх варто читати.

Люба Лапичак, як керівник Адміністрації, виконує працю, варту найбільшої похвали, проявляючи при тому великий дипоматичний хист.

Пан Анатоль Домарадцький відійшов на пенсію і провід у друкарні опинився в досвідчених руках пана Степана Чуми.

УНСоюз мусів підвищити платні, щоби зберегти на своїй службі деяких вартісних працівників. У Редакції пані Тамара Кардашинець перейшла на пенсію, крім цього головний редактор Зенон Снилик кермує радакцією із давним редакційним складом.

,,Свобода" все ще переживає трудноші з доставою передплатникам. Щоденно доставляється газету до місцевого поштового уряду перед 4-ою годиною. Пошта переходить потім до розподільної станиці в містечку Карні, Ню Джерзі, де її сортують і розсилають до місцевостей, де живуть передплатники. Там місцевий керівник поштового уряду має доставити газету у ,,найперший догідний час". Тут коріняться найбільші трудноші, бо надіслана пошта лежить цілими днями, поки настане ,,найперший догідний час" для достави її адресатам. Вина є у місцевих поштових урядах, дармащо вони виправдують себе закидом, наче б ,,Свободу" доставляли пізно і наче б місцеві уряди не були винуваті.

,,УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК"

Англомовний ,,Український Тижневик" далі являється одним із найкращих етнічних часописів в Америці, а то й може таки найкращим. Можливо, що й Канаду треба б включити до такого порівняння. Сенатори й конгресмени хвалять УНСоюз за видавання ,,Українського Тижневика", бо він приносить так багато інформацій про людські права, як і різних інших матеріялів, які роблять нас гордими, що ми — українці.

Редакційний склад ,,Українського Тижневика" дещо побільшений від часу мого останнього звітування Вам. Пані Рома Гадзевич очолює його як головний редактор. Членами редакції є Христина Лапичак і Наталка Федущак у приміщенні редакції. Михайло Боцюрків присилає вістки про Канаду і Маріяна Лис робить те саме щодо Середущого Заходу Америки. Багато журналістів-редакторів є авторами різних статтей впродовж року.

Головний Екзекутивний Комітет в короткі присвятить увагу справі видавання ,,Українського Тижневика" також у Канаді, щоб скоротити час на пересилку поштою того часопису його передплатникам у Канаді. Число передплатників ,,Українського Тижневика" зросло до 7,100, при чому 4,350 осіб, які його отримують, це члени УНСоюзу, 2,300 осіб не є членами, решта — це дармові примірники або продавані по кіосках.

A secretary must also be capable of organizing and seeing to it that his Branch members are not wanting in fraternal service. We must return to the days when our sick members were visited in hospitals or at home by all members of the branch, when branch meetings were started with the words "Glory Be to Jesus Christ" and were adjourned with the same words. Funerals of our fraternal brother and sisters were a must to attend. Orphans and widows were remembered not only on important holidays by members and by the Branch, but throughout the year. The Branch held parties in which the kiddies and the seniors participated. All of this was fraternalism in action. Sport programs for the youth were sponsored. Branches would make available their Branch clubrooms for use by the youth as well as by the seniors. Branches would organize plays, sponsor choirs and dance groups, plan glorious concerts requiring months of planning before execution and in that way occupying the attention of our youth preventing them from getting into trouble. We could go on and on with reminiscing about our former fraternal life. Our college educations, our wordly ways and the sound of money jingling in our pockets shouldn't make us forsake good habits taught to us by our forefathers. Instead, can we presently get back to fraternalism in our branches and in our communities?

The fraternal activities initiated for U.N.A. are described in our publications and include St. Nicholas Christmas Parties, St. George Festival Exhibit in N.Y.C., choosing U.N.A. Fraternalist of 1987, and Fathers Day Celebration at Soyuzivka. With proper nurturing the importance of fraternal activities will grow.

Senior Citizens Project

At the October 4, 1986 Special Meeting of the Supreme Assembly of Ukrainian National Association, the proposed construction of 50 units of condominiums on the property purchased from the Shevchenko Scientific Society, was duly discussed and considered.

Mr. Nestor Olesnycky, Mr. William Pastuszek, Mrs. Ulana Diachuk, and Mr. John O. Flis representing the U.N.A. reported on the meeting held on August 19 and 20th by them with attorneys, builders, surveyors, and specialists interested in taking part in construction of the aforesaid project.

It was determined that the initial development costs would exceed $1,000,000. This would include cost of central sewage system (over $500,000), central water system, roads, grading, electricity and telephone service. This amount would not be recoverable from subsequent purchasers inasmuch as if addedto the cost of individual homes, it would substantially increase same. Worst of all, as it appeared, the succession of ownership could not be controlled by U.N.A. any length of time. This in turn would leave the Supreme Assembly open to criticism and censure why it ventured into a project which did not guarantee control of succession of ownership to U.N.A. members only. Members of U.N.A. in turn could end up as neighbors of non-members. Present law forbids restrictions based on race, religion, nationality, membership, etc.

Because of the above difficulty, the Supreme Assembly of U.N.A. tabled proceeding with further plans in this regard. It was further resolved that the Executive Committee and entire Supreme Assembly continue to search and explore ways and means of developing the property in full realization of our aims.

In the event that no feasible way is found for the realization of the aims, plans, and desires of the U.N.A. and of our members within a year or two, then the entire plan will be abandoned as impractical and unattainable.

It is hoped that the members of the Supreme Assembly and their Professional Advisors will find some way out of this dilemma in the near future. Until then the entire plan will be held in abeyance.

Organizing Department

Mr. Stefan Hawrysz's departure from our U.N.A. organizing ranks was expected and he left our fraternal organizing effort, somewhat, and no pun is intended, disorganized. However, our Branch Secretaries have come to the aid of the Ukrainian National Association in its hour of need.

1986, a U.N.A. Convention year, which in itself usually accounts for 300 to 500 additional new members, produced a total of 1700 new members. January 1987, with an organizer at the helm, produced under a hundred new members. With the help of our Branch Secretaries and Organizers, the U.N.A. organizing record has been somewhat better than 100 new members monthly from February 1987.

The Supreme Executive Committee is certain that U.N.A. Branch Secretaries and not rewards or commissions will be the key to quality organizational and fraternal services. We must remember that relations between our members and the U.N.A. is in the hands of Branch Secretaries. In the past, branch secretaries, after they became secretaries, have been left to flounder for themselves and learn secretarial duties through experience. Training of these secretaries in the future should be of paramount importance to the U.N.A.

The cornerstone of relations within the U.N.A. has always been and should always remain, cooperation between Branch members, Branch officers and the Supreme Executive Committee.

U.N.A. does not intend to hide anything. The Supreme Executive Committee is aware that perhaps the U.N.A. may have bitten off too much. We realize that we are changing over and complete success is attainable only if we all cooperate and stand ready to explain to others about changes in the U.N.A. being made.

We are re-designing our products and accompanying fraternal policies. As a consequence, we shall have to, to a degree, retrain our secretaries so that they will become, semi-professional secretaries, organizers and dispensers of fraternalism. Henceforth, the U.N.A. shall refer to the organizing by branch secretaries and part time organizers as Fraternal Organizing Department. The organizing performed by the professional sales force will be referred to as Insurance Sales Department.

The Supreme Executive Committee is certain that it will be successful in moulding an organizational program for the U.N.A. with the help of the Supreme Assembly. It is hoped that our Branch Secretaries will continue to play a most important part in the U.N.A. organizational effort, not only in selling insurance to our fraternal members, but also in furthering the fraternal activities of the U.N.A. on the Branch, District and national levels. We must all realize that the U.N.A. cannot remain a fraternal organization without an active branch fraternal life. A secretary can not hope to remain a mere collecting agent who collects and transmits dues to the main office. A secretary must actively service his branch members cheerfully and quickly, in all of their U.N.A. fraternal needs.

During the 1986 organizing drive, the following persons have enrolled the highest number of new members: WILLIAM PASTUSZEK, Supreme Advisor — 54 new members, WALTER HAWRYLAK, Supreme Advisor — 34 new members, STEFAN PRYJMAK — 31 new members; top women organizers: MARGUERITE HENTOSH — 20, OLEKSANDRA DOLNYCKY — 19, and Honorary member of the Supreme Assembly ANNA HARAS — 15 new members.

In 1986 the following persons have enrolled new members for the highest amount of insurance: Chairman of the Supreme Auditing Committee, Dr. NESTOR OLESNYCKY for the amount of $1,000,000 and among women, Supreme Advisor HELEN OLEK SCOTT for $122,000.

New members enrollment quotas were best fulfilled by the following UNA DISTRICTS: Rochester — 114%, Passaic — 112% and Montreal — 96%. The highest number of new members during 1986 has, once again, been enrolled by the Philadelphia Districts, a total of 313, thus Philadelphia District became a champion for the 23rd time.

Financial & Recording Department

The U.N.A. is experiencing undreamed of financial growth and annually more than two million dollars is added to our assets.

The U.N.A.'s headquarters building produces undreamed of net annual income, and after the transfer of funds to the books of Ukrainian National Association in terms of accrued interest arrearages, and other benefits, the U.N.A. ends a given year showing a substantially higher percentage of income on its investments, than it had shown heretofore.

U.N.A.'s results from financial operations for 1986 were better than expected. U.N.A. added $2,378,000 to its assets after payment of convention expenses amounting to over $364,000.

U.N.A. is as solid as the rock of Gibraltar. It is in a most stable financial position. Assets continue to rise to record levels. Our liabilities are nil. Market value of U.N.A.'s assets exceeds the book value to a marked degree.

The only possible complaint that could be made about these two departments is that both are headed by workaholics. Both Walter Sochan and Ulana Diachuk agreed though they should endeavor to obtain proper personnel for assistants. The computerization which is presently taking place will undoubtedly make their tasks easier. The computerization will gain greater acceptance among employees and executives as we all become less intimidated by the technology and more aware of the benefits of computerization.

Walter Sochan is finalizing his work on the release of new certificates and new classes of insurance based on 1980 mortality tables and now is dedicating much of his time to the already initiated computerization of the Recording Department.

Svoboda

When it comes to Ukrainian public opinion, the Ukrainian National Association has fared no worse during the past year than it had during the time elapsing between November 1980 and May 1986. Realizing that fighting the U.N.A. is a losing proposition, our opponents have decided to snipe at us, rather than to stand and fight. Their inability to use our press to further their own political ends, has forced them to organize and use their own press, naturally at a great expense. Forgetting the cost, we must conclude nonetheless that the quality of the material printed in their publications leaves a lot to be desired and Ukrainians in America and throughout the free world still look to SVOBODA and the UKRAINIAN WEEKLY as being the only unbiased Ukrainian newspaper worth reading.

Luba Lapychak is doing a most commendable job in administering this entire department in a most diplomatic manner.

Mr. Anatole Domaratzky has retired and the Printing Department is now in the capable hands of Stephen Chuma.

U.N.A. is compelled to pay higher wages in order to retain some of the capable employees on its payroll. The Editorial Department has lost Tamara Kardashinetz due to retirement, otherwise editor-in-chief Zenon Snylyk is managing with same staff as before.

Svoboda still experiences trouble with postal deliveries. Each days production is delivered to the local post office before 4 o'clock. The mail is then shipped to New Jersey Distribution Post Office at Kearney, N.J. where the mail is distributed and sent to each Post Office of each locality where our members reside. Then the local Post Master is permitted to deliver to the individual addressee the newspapers and other bulk mail at his "first available time". This is where most of the trouble arises and the mail may lay around for days before the "first available time" for delivery to addressee arrives. The trouble seems to be in the local post office telling the addressees that the fault lies with the Svoboda dispatching the newspapers late and not with the local post office in delivering same to the addressees.

The Ukrainian Weekly

The Ukrainian Weekly continues to be one of the best ethnic newspapers publications in America, if not the best. Perhaps Canada should also be included in this comparison. Senators and Congressmen praise the U.N.A. for publishing "THE UKRAINIAN WEEKLY" for it includes as much information on human rights as it does on matters that make all of us proud of being Ukrainian.

The staff of The Ukrainian Weekly is somewhat enlarged since I reported to you last. Roma Hadzewycz heads this list as Editor-in-Chief. Other editors include Chrystyna Lapychak and Natalia Feduschak in the main office and Michael Bociurkiw covering Canada and Marianna Liss covering the mid-west. Many write-in-editors are authors of articles on various subjects throughout the year.

Publishing of THE UKRAINIAN WEEKLY in Canada will receive the Supreme Executive Committee's attention shortly in order to shorten the time for mail delivery to our Canadian subscribers.

The number of subscriptions to THE UKRAINIAN WEEKLY has increased to 7100, with 4350 being mailed to members of the UNA and 2300 going to non-members, the remainder going gratis or being sold on stands.

КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ
ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ, ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ СКВУ

щиро дякує нижче названим особам і установам за грошеві пожертви на реалізацію Гарвардського Проєкту в тисячоліття хрищення Руси-України:

Список ч.: 17

Пожертви надіслані до бюра ФКУ в Кембріджі:

$25.000 — Володимир і Вікторія Клос*, з того $4.000 з дорівнювальним фондом (на том Гарвардського Проєкту).
$25.000 — зі спадку проф. Олени і проф. Миколи Гадзінських (на том Гарвардського Проєкту).
По $1,000 — Роман Вомпель, мгр Володимир і Анна Рак, Василь Тгір*, Роман і Оксана Трешньовські.
По $700 — Василь Єрега*, Іван Козій, Богдан і Оксана Федорович*.
По $500 — адв. Мирон Болюх, Мирон Бучак, д-р Андрій і Володимира Мацюрак, Павло й Ольга Шульга; $400 — Анна Пилипюк; $300 — Осип Вомпель.
По $250 — д-р Олександер і Зеновія Серафини*, д-р Галина Скорецька, Степан і Марта Скрибайло*; $200 — Олександер Кобаса.
По $100 — Лев і Варвара Височанські, Василь Воронка, Марія Пасічник, Богдан і Стефанія Сольчаники, Микола Стасів, д-р Богдан і Віра Томків; $75 — Зенон Коновка.
По $50 — Павло Бест, Марія Білозор, Родіон Герець, Богдан і Оксана Кузишини, Люба О. Онуферко, Микола Сороколіт; $40 — Галя Кіляр; $20 — Богдан Гіщинський; $10 — Оксана Бачинська*.

Пожертви читачів Свободи:

$5,000 — Люба Палашевська.
По $1,000 — Федір Гавришків, Анна Куцан, Марія Легенька, Дмитро і Марія Мотрук, Петро Паньков, Каролина Проців.
По $500 — Володимир Буцяк, д-р Зеновія Кунцьо, Оксана Поритко, Ольга і Ярослав Чипак; $400 — Олекса Штогрин, по $300 — Володимир Дарач, Володимир і Ольга Скоцень.
По $250 — адв. Мирон Болюх, Ярослав і Богданна Бігун, д-р Іван і Наталія Макаревич, Мирослав Троян, Ляриса Фонтана; по $200 — Михайло Гук, Роман Ільницький, інж. Зеновій і Галина Кохановські, д-р Ірена Крамарчук, Андрій Пащук, Вільям Полевчак, Богдан Стеців, Лідія Стебельська, Стефанія Ткаченко; по $150 — Петро Ковалик з дружиною, Ірина і Теодозій Коляса, Дмитро Присяжнюк, Роман і Александра Ямрозик; $127 — Андрій і Марія Волос; $125 — Петро і Катерина Кіра.
По $100 — Іван і Марія Аттон, д-р Микола Бараболяк, Андрій Бульба, Богдан і Галина Волошинович, Микола і Галя Гошовські, Анна Грубець, Михайло й Ірена Гринів, д-р Христина Дурбак, Вільям Зелтонога, Михайло Калинич, Джіна-Пієрр Кап, Марія Касянчук, Іван Кефор, Анатоль Коломаєць, Василь і Наталія Коновал, Стефан і Соня Кохан, Володимир і Лідія Кріль, М. Кулик, Ігор Михальчук, Об'єднання Сеньйорів УНС (у висліді рішення Т-ва на 13-ій річній конференції), Іван Огаренко, Мирон і Богданна Осадца, Василь Осадчук, Михайло Прибильський, Б. Саврас, д-р Стефан і Галина Семчишин, Леон Семущак, Степан Сідлярчук, д-р Анатолій і Галина Станкевич, Ростислава Стеців, Микола Стефанович, Сергій і Лідія Тимченко, Ярослава Томич, Володимир і Ніна Федуняк, Степан Ціпий, д-р Олександер і Дарія Якубович, Володимир Януш, Петро і Розанна Яросевич, Ольга Яхно; $80 — Роман Михайлів; $75 — д-р Володимир Поприч.
По $50 — д-р Роман Богонович, Василь Годчак, Андрій і Марія Голод, Михайло Гриник, Стефан Гумницький, Михайло Дуб, Галина Дуда, Андрій і Лідія Закревські, Василь Качуровський, Петро Коцеп, Данило й Анна Криса, Оксана Кузишин, Роман і Робин Куць, д-р Роман Курилас, Роман Лоза, Дмитро Мельник, Еріка Метіль, Євген і Ольга Мороз, д-р Іван і Анна Новосівські, Володимир Паньків, Марія Пашін, І. Підгірний, Микола Прегар, Олег Процінський, Любов і Мирослав Роговські, Володимир і Сандра Свириденко, Іван і Ольга Станчак, Іван і Марта Стейдл, о. Іван Ткачук, Володимир і Евелін Трускало, Йосиф і Стефанія Урбан, Михайло і Марія Хромяк, Іван і Стефанія Чорні, Василь Шеремета, Петро і Пріся Яцюк; $40 — Зенон і Стейсі Кобаса; $35 — Іван Каганяк; по $30 — д-р Віктор Лебедович, Ольга Попіль, Пріся Цегельська, Любомир і Олександра Щур.
По $25 — Петро і Вірджінія Бард, Петро Бурак, Ґордон і Марія Гаврилюк, Гарольд і Катерина Екгарт, Катерина Галичин, Богдан Головід, Сергій і Карен Гошовські, Василь Грибик, Теодор і Анастазія Ґрочола, Ярко Дикий, Йосиф і Анна Жук, Михайло Задерецький, Богдан Качмар, Володимир і Шіля Кириченко, Михайло й Анна Кікцьо, Юрій і Ірена Кобзяр, Стефан Комар, Іван Крупінський, Богдан і Марія Крутяк, Володимир Пітьо, Ольга Сантос, Дмитро й Оксана Січ, Сестри Чину св. Василія Великого — Факс Чейс, Філядельфія, Па., д-р Богдан і Мотря Томків, Стефанія Штомпіль.
По $20 — Ярослава Бенко, Вільям Вайко, Ярослав і Єлисавета Волощук, Володимир Гриньків, Розалія Дідс, Зорянна Домбчевська, д-р Джовн Керелейза, Микола и Оксана Коропецькі, Богдан Кучварський, Пластприят — Ютика, Н. Й., Роза Петерс, Катлін Стецевич, Олександер Тонкошкур, Богдан і Анна Федуняк, Данило Шморгун; по $15 — Марія і Іван Бродило, Еленор Когут, Іван і Ольга Стілп, Юрій і Оксана Станько.
По $10 — Василь Барка, Анастазія Бродін, Дороті Вайлдер, Марта Веґанд, Йосиф і Джуді Гаврилюк, Йосиф і Анна Губчак, д-р Роман Ґоляш, Ярослав і Мирослава Дуткевич, Михайло й Анна Елко, Чарлс Креденсор, Іван і Павля Кун, Іван Купіна, Катерина Луцишин, Петро Марфей, Лінда-Марлін Мудло, Осипа Нелсон, Катерина Онуфрейчук, Ігор Пахолюк, Роза Пітула, Теодор Пристак, Ірена Томсон, Іван Телешевський, Анна Фриц; по $5 — Томас Охар, Сандра Форман, Мілдред Шнурер, Іван Яворський.

Списки поодиноких відділів КТХРУ-ГП:

Балтимор, Мд.:

По $500 — д-р Омелян Дерій, інж. Олександер Ратич, по $100 — Ян Зіча, Петро Мудрий, Марія Мулькевич, „Самопоміч", УНСоюз; $50 — Роберт і Марія Улянович, $25 — Остап Самалюк.
(Список переслав п. Семен Михайлишин).

Баффало, Н. Й.

По $1,000 — д-р Семен і Ірена Дорощак, Михайло Макогон, д-р Євген і Ніля Стецьків, Анна Федорак, Марта Яровенко.
По $500 — Юрій Войчак*, Михайло і Марія Курляк, Ірена Лаврівська, Дмитро і Михайлина Мацьків, Богдан і Марія Пашковські, д-р Петро Правак, Ярослав Пришляк, Ольга Слотюк (в пам'ять св. п. Олександра Слотюка).
По $250 — Зенон і Анна Боднарські, Корнель і Омеляна Дзюба, Марія і Іван Дицькі, Маркіян і Лідія Стасюк*, по $200 — д-р Михайло й Уляна Лоза, Михайло Мохнач, Ірена і Петро Остапчук; по $150 — Петро Ковалик, Степан Мандзик, Ігор і Ольга Чмола; $130 — д-р Міра Сагайдак, $125 Григорій Олексій.
По $100 — Андрій Бульба, Іван Вороняк, Михайло Даців, Йосиф Ганипсяк, Іван і Марія Іскало, д-р Мирон Кучма, Іван Матіс, П. Євген Олексій, Микола Паславський*, Бронислав Пруць, Теодозій і Галина Пришляк, Неоніля Сайкевич, Оксана Салдит, Петро Теплицький, Михайло Теребас, Ірина Шинаровська, Леонід Царик, Дмитро і Елсі Яремко; $80 — Роман Михайлів.
По $50 — Йосиф Долинський, Іван Гайдук*, Віра Лорі, Еміль і Віра Марк, Еріка Метіль, Михайло Осташук, д-р Мирослав Перейма, Теодор Сениця, Теодор Наливайко, Н. Н., Марія Паньків.
По $25 — Станислав Ващак, Гарольд і Катерина Екгарт, Катерина Масло, Михайло і Надія Пікас; по $20 — Ярослав Гулик, Василь Потішко; по $10 — Володимир Войтко, Йосиф Гаврилюк, Федір Іскало, Богдан Маланяк, Теодор Пристак.
(Переслав д-р Семен Дорощак).

Вашінгтон, Д. К.:

$500 — Ярослава І. Пацлавська; $250 — Константин і Тереса Бень, по $100 — Ярко і Лідія Белендюк, Ярослав Бігун, Остап і Ірена Зинюк, Василь Надраґа, Любомир і Францес Яницькі, $75 — Єлисавета Іванів Джовнз; $50 — Марія Руденська, по $25 — Ксеня Антипів, Емілія Бартко, Франк і Дженет Карасінські; $10 — Лев Блонарович; $5 — Йосиф Костик.
(Переслала п-ні Марта Мостович).

Венис, Фл.:

$125 — Олена Качала; $75 — д-р Джан і Любов Інграм; $50 — д-р Василь і Євгенія Петрина.
(Переслав п. Мирон Кузьма).

Гартфорд, Конн. і околиці:

$500 — Роман і Леся Романишини (з нагоди 50 ліття подружого життя); $300 — Єронім Логуш.
По $200 — Петро й Анна Рудько, Володимир і Анна Стецько, Іван і Анна Табель; $150 — о. Лев і Анна Любинські*; $125 — Стефанія Балко.
По $100 — Василь Гаврилюк, Надія Гафткович, Роман і Меланія Кузьми,* Яків і Марія Нестерук, Іван і Ева Поглід, Мирон і Христина Сенчіковські, Ярослава Сміт, Роман і Анна Сокольські, Лев і Ольга Стеткевич, Ірена Чайковська* (в пам'ять бл. п. Атанаса Мілянича); $70 — Любомир Рокицький; по $60 — Іван і Стефанія Матіяш, Іван Іванченко.
По $50 — Євген Борейко, Володимир і Анна Ганицькі, Михайло Гарасимів, Михайло і Текля Дережицькі, Віра Захарясевич, Олександер і Ірина Капустинські, Отто і Галина Куляві, Анна Олексишин, Іван і Марія Свірські, Софія Сенчіковська, Юрій і Стефанія Тучкевич, Тарас і Катерина Тучкевич, Іван і Марія Шкірка; по $30 — Галина Баландюк, Анатолія Панченко.
По $25 — Петро Борисюк, Іван і Марія Забитовські, Богдан і Іванна Козак, Розалія Краковецька, Осип і Марія Кузик, Дмитро і Єлисавета Левицькі, Ірена Чайковська;* по $20 — Ольга Дзюбіна, Богдан і Іванна Козак, Петро і Параня Кучеряві, Василь і Софія Матіяш, Йосиф і Анна Охрім, Юліян Охрім, Анна Печинська; $15 — Софія Савойка.
(Список переслав інж. Андрій Рудик).

Іст Медов, Н. Дж.:

$100 — Петро і Євгенія Квозки; $ 50 — Зеновія Зарицька.
(Переслав п. Микола Курчак)

Лорейн, Огайо:

$500 — П.Е.; по $200 — Олександер Крайчик,* Микола Трипняк; $100 — Степан і Кароліна Гончарик, Катерина Калюшик, Анастазія і Дмитро Курдіяка, Степан і Степанія Маланчук; по $50 — К. Маціпинський, Марія і Евген Пацини; $40 — Володимир Безгацький.
(Переслав п. Олександер Крайчук)

Нюарк, Н. Дж.:

$25.000 — Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Нюарку.
$25.000 — Федеральна Щадниця „Тризуб" в Нюарку.
$500 — о. Іван Сирота; $200 — Надія Іванчук (в пам'ять тата о. Симеона Іванчука); по $100 — Микола Борис, — Наталія Липська-Качмар (в пам'ять брата, шваґра і вуйка св. п. Климентія Липського), Марія Онишкевич, Василь і Стефанія Ткач, Осип і Роза Труш.
(Список переслав п. Богдан Робак).

Парма, Огайо:

По $1,000 — д-р Богдан О. Фецович, д-р Володимир і Надія Шкільник; по $500 — д-р Ігор і Арета Захарій, Ярослав і Анна Кравчук, д-р Ярослав Мігайчук, д-р Григорій Русин; $400 — д-р Ярослав і Ляриса Музичка; $300 — д-р Євген і Єлисавета Бойчук; $200 — Василь і Ерна Лаврів; по 100 — д-р Василь Малиновський, д-р Орест Стецик; по $50 — Іван і Анна Захарій, Василь і Ольга Мельник.
(Список переслав п. Ярослав Кравчук).

Рочестер, НЙ:

По $1,000 — інж. Нестор і Маґда Кольцьо, Леся і Петро Кольцьо-Матійцьо, Роман Куціль, Степан і Марія Сипливі, Українська Кредитова Спілка, Роман Чорнобіль.
По $500 — Теодор і Надія Бабюк, Степан і Ольга Ганушевські, Анна Ґерета, Марта і Леся Семків, Марія Холевчук, Окружний Комітет УНСоюзу; $400 — Василь і Анна Ліщинські; $300 — Анна Луговська.
$250 — Михайло і Дарія Лесів; по $200 — Іванна Блага, Володимир Гавриляк, Микола і Зоя Литвинець, Іван і Марія Мойсей,* Зеновія Семків.
По $100 — Борис і Анна Боднарук,* Василь Білик, Михайло Бавус, Григорій Гайдучок, Іван і Анна Ґалуґи* (в пам'ять бл. п. Володимира Гавриляка і бл. п. Софії Єйни), Дмитро і Юстина Ґлушко, Зенон і Дарія Єлиїв, М. і Е. Зубіль, Віра Заблоцька, * Антін і Теодозія Ільчишин, Анатоль Калиновський, Марія Колодій, Осип і Соня Кольцьо, * Марта Крамарчук, Іван і Євдокія Костів, Теодор і Марія Лесик, Уляна Левко, Богданна Левицька, Юхим і Анна Михайльонка, д-р Володимир і Віра Мотика, Іван і Тамара Масні, Іван і Люся Новосядло*, Олекса і Марія Новосядло, Маріян Остапюк, Зенон і Ізабеля Омецінські, Василь і Марія Попович,* Володимир і Мирослава Приймак, Дмитро Рудий, Олекса Савченко, Іван Свірський, Стефанія Слюсар, Український Золотий Хрест — Відділ ч. 18, Марія Т. Фалат, Іван Шурин, Володимир і Люба Юзьків, Петро Яріш.
По $50 — Володимир Гир, Ярослав Кужіль, Стефанія Лаба, Василь і Анна Сохоцькі, Богдан і Галина Снігур; по $45 — Ярослав і Ліля Глушко; $40-Ольга Малаховська; по $30 — Галина Малаховська, Юрій Малаховський, Петро Стадник.
По $25 — Іван і Петро Корнило, Стефан і Стелла Сорохтей, Євген А. Турула, Андрій і Павліна Хорошилів; $20 — Олена Харамбура, $15 — Мирон Лучанко; по $10 — Галина Васьков, Катерина Грицак, Михайло і Анна Парута, Арлін Флюґель; $5 — Стелла Чугай.
(Список переслали п-ні Марія Крамарчук і п-ні Ірина Руснак)

Сан Дієго, КА:

$1.000 — Олександер і Софія Скоп; $500 — Василь і Елеонора Кревсун, $200 — — Олександер і Ольга Ґереги; $100 — Борис і Ірина Іваницькі; $30 — Марко Гордюк.
(Переслав п. Олександер Ґереґа)

Філядельфія, ПА:

$2.650 — Т-во Українських Інженерів, Відділ у Філядельфії.
По $1.150 — Володимир і Марія Бачинські, Володимир і Катерина Березяк, Мирон і Славомира Білас, Василь і Лідія Кий, д-р Юрій і Христина Перфецькі, д-р Нестор і Ніля Сендзік, Богдан і Христина Сеник*, Стефан і Христина Чорпіта, Андрій Стецьків і д-р Марія Стефанишин, д-р Ігор і Марта Федорів, д-р Ярослав і Марта Яримовичі.
По $1.000 — Роман Вовчук, Іванна Кріль, Емілія Михалевська (у пам'ять і 10-річчя смерти мужа Миколи Михалевського), $900 — Петро і Анна Тарнавські; $700 — Іван і Марія Куземські; $650 — д-р Теодозій і Віра Сендзік; по $600 — о. митр. д-р Іван Біланич, Роман і Любомира Мельник.
$500 — д-р Юрій і Наталія Попель; $300 — Ольга Вареля.
По $200 — Богдан і Теофіля Артимишин, Маріян і Ірена Коженьовські, Українська Щадниця у Філядельфії, Євгенія і Олександер Зелінські.
По $150 — Роман і Віра Андрейчик, д-р Оксана Балтарович і д-р Юрій Гудь, Володимир і Марія Бачинські, д-р Юрій і д-р Стефанія Бережницькі, д-р Олекса і д-р Лариса Біланюк, Михайло і Євгенія Білик, Матвій і Ольга Буґай, Микола і Лідія Бульба, Олександер і Софія Вонторські, Володимир Вербовський, Тарас і Лариса Галушка, Тит і Софія Геврик, Петро і Орися Гевка, Мира і Джон Гилл, Андрій і Осипа Ґелетканич, Йосиф і Варвара Данківські, Іван і Наталія Даниленко, Юрій і Тетяна Данилів, Ярослав і Галина Добровольські, д-р Роман і Євгенія Дикі, Мирон і Катерина Захаріясевич, Борис і Дзвінка Захарчук, Микола Зацний, Євген і Стефанія Зибликевич, Богдан і Стефанія Катамай, Марцін і Варвара Катрук, Микола і Володимира Кавка, проф. Альберт і Оксана Кіпа, д-р Володимир і Віра Кліш, Василь і Катерина Коцюбайло, д-р Всеволод і Лідія Когутяк, Марія і Петро Кондрат, д-р Іван і д-р Наталія Коропецькі, Софія Коропецька і Богдан Пазуняк, Стефан Ковалишин, д-р Петро і Лідія Козіцькі, Теодозій і Любомира Крупа, Іван і Ніна Куйдич, д-р Лев і Ірена Кушнір, проф. Мирослав і Марія Лабунька, Ігор і Дарія Лисі, Марія і Володимир Луців, Микола і Марія Луцькі, Юрій і Олександра Мацьків, Роман і Анна Максимович, Павло і Наталія Масні, Зенон і Уляна Мазуркевич, Володимир і Ірина Медуха, Олександер і Ірена Михалюк, Михайло й Анна Насевич, Юрій і Марія Пазуняк, Ігор і Любов Пак, Михайло і Галина Паламар, Микола Ромах, Михайло Ромах, Володимир і Звенислава Романів, д-р Василь і Рома Саляк, Богдан і Роксоляна Сірі, Іван і Дарія Скіра, Лев і Леся Стадниченко, д-р Остап і Марта Тарнавські, Ярослав і Любов Татомир, Борис і Марія Татунчак, Омелян і Наталія Татунчак, Українська Щадниця „Тризуб", Теодор і Марія Угорчак, Українська Фед. Кред. Кооператива „Самопоміч", д-р Юрій і Марія Харитка, Микола і Дарія Химич, Олександер і Віра Федорків, Еміліян і Варвара Цегелик, Юрій і Марія Циган, Зенон і Людмила Чайковські, д-р Олександер і д-р Зеня Черники, Стефан і Ольга Чичули, Володимир і Юлія Шашаровські, Ігор і Дарія Шуст, Володимир і Олена Шиприкевич, інж. Лев і Олександра Яцкевич, Володимир і Дарія Яримович; $142.63 — Комітет 100-річчя Української Академічної Гімназії у Львові.
По $100 — Б-во кол. Вояків 1УД УНА Станиця у Філядельфії, Па., Ігор і Дора Винницькі, Володимир Винницький, Оксана Волчук, Роман Вомпель, Дана Вонторська, д-р Степан Ворох, Ольга Гайдук, Лука Гайдукевич, Володимир і Теодозія Гарасевич, Богдан і Ольга Геврик, Іван Гош, Зенон і Лідія Завадович, Роман Завицький, Марія Захаріясевич, Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, Марко Зубар, Олександра Івасиків, Ірена Ільницька, Зиновій Квіт, Мирослав і Лариса Кий, Дам'ян Кордуба, Лідія Кострубяк, Юліян і Лідія Крижанівські, Марія Кузів, Евген Лащик, Олександер Левицький, Наталія Лукіянович, Олександер Луцький, Ярослав Лучанко, Микола Лютий, Ремус і Леся ЛяДжоя, Іванна Мазурок, Микола й Ірмґард Маслій, Марія Масюк, Ігор і Андрій Мірчук, д-р Євген Новосад, Об'єднання був. Вояків Українців в Америці, Об'єднання Мистців Української Сцени, Григорій і Анна Олійник, Борис і Ніля Павлюк, проф. Наталія Пазуняк, Михайло Попик, Осип Петрович, Роман і Марія Плахта, „Провидіння" — Союз Українців Католиків в Америці, Ірена Райнер, Тамара Рац, Богдан і Марія Робак, Степан Романко, Стефан Рудий, д-р Богдан і Ольга Сас, Осип Сеник, д-р Теодозій Сенківський, Тамара Стадниченко-Корґелізон, Дмитро Ступковський, Нестор Сум, Марта Турчин, Український Братський Союз — Округа Філядельфії, Па., Український Конґресовий Комітет Української Громади Метрополітальної Філядельфії, Ураінський Народний Союз — Округа Філядельфії, Па., Українсько-Американське Т-во Старших Громадян, дарія Федак, Олена Филипович, „Черемош" Українське Гуцульське Об'єднання, Орест Швед, Дмитро Шумило.
По $50 — д-р Юрій Ісаів, Марія і Микола Касіян, Богдан і Ірена Копитко, Вікторія і Марінна Вакуловська; $40 — Михайло і Марія Качанюк; $30 — Іван і Надія Яринівські; по $25 — Василь Ясінський, Осип і Варвара Швед, Едвард і Бонні Зетик.
(Переслала п-ні Марта Шиприкевич).

У Світлу пам'ять:

В пам'ять батьків бл. п. Розалії і Дмитра Олійників: д-р полк. Степан Олійник — $1.000

У світлу пам'ять батька, бл. п. Василя Петришина: Володимир і Аркадія Петришин — $1.000.

Замість квітів на могилу св. п. Олі Тимків: Іриней і Соня Темницькі — $100, Іван і Евгенія Башляк, д-р Степан і Степанія Ворох, Богдан і Марія Робак, Роман і Олександра Яськів — по $50, Теодор Цюняк — $30, Орест і Іванна Лисинецькі, Петро і Ольга Семенюк, Орест Темницький, Юрій Темницький, Віра Яворська, Ірена Яворська, Осипа Яворська — по $25, Тетяна Бутович, Романа Пиндус, Роман Пиндус, Ярослава Саламаха, Галина Стернюк — по $20, Т. О. Марущак, Ольга і Стефан Понось — по $10, Франклін Ґладстон — $5.
(Збірку перевели п-ні Ярослава Саламаха і п. Богдан Робак, Нюарк)

В сороковий день смерти найдорожчої дружини і мами бл. п. Олі Тимків: Зенон Тимків — $500.

В пам'ять бл. п. Івана Іскала: Марія Іскало, дружина, Оля і Богдан, діти — $250, д-р Рей і Надія Берґеншток, д-р Семен і Ірена Дорощак, інж. Володимир Дмитріюк з дружиною, Василь Коваль, Микола і Віра Мальчевські — по $100, Іван Іванейко з дружиною, Олександер і Лідія Новосад, Роман і Марта Савицькі, Михайло й Оксана Салдит, д-р Євген і Ніля Стецьків — по $50, Марія Лаврівська, Богдан і Марія Пашковські, Михайло і Надія Пікас, Маркіян і Лідія Стасюки* — по $25, Вільям Бурда з дружиною, П-во Литвини, Михайло Макогон з дружиною, Люіс Турко — по $20, Богдан Маланяк з дружиною, Юрій і Марія Пашковські — по $15, Любомир Головатий з дружиною, Олена Коритник, Марія Лестишин, П-во Стахові — по $10.
(Переслав д-р Семен Дорощак, Бофало)

В пам'ять Марії Кіндрат: д-р Степан Ворох, Орест і Ірина Гафткович, д-р Олександер і Ярослава Ґудзяк, д-р Марія Кознарська, Іка і Хозе Кознарська-Казанова, Богданна Топольницька — по $100, Володимир і Ярослава Зелез, мґр. Л. і П. Кольцьо-Матійцьо, Іван і Марія Крамарчук, д-р Іван і Олександра Кизик — по $50, Любов і Любомир Білик, Василь Білан, Роман і Люба Домбчевські, Михайло і Ольга Малинівські, Мирослав і Іванна Мартинець, д-р Володимир і Віра Мотика, Зенон і Ізабеля Омецінські, Ростислав і Татіяна Шутер, Андрій Яріш — по $25, Михайло і Дарія Лесів, Ольга, Юрій і Галина Малаховські, Омелян і Марія Омецінські, Марта і Леся Семків, Марія Холевчук — по $20, Іван і Анна Боднар, Меланія Дмитрів, Стефанія Лаба, Степан Павлишин, Лідія Рйопка, Ірина Руснак, Мирон і Галина Тицькі, Петро і Анна Тютюнник — по $10, Анна Кравчук, Андрій і Марія Фалат, Марія Т. Фалат — $5, М.М. — $2.
(Зірщики: Михайло Лесів і Іван Боднар, Рочестер)

В пам'ять св. п. Марії Карпевич: дочки — Христина Карпевич і Ксеня Ренфрой з родиною — $500, Галина і Христина Аглая Чорні — $500, Гаріс і Марґарет Ренфрой — $50.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Василя Микити: Любомир і Марія Микити, син з дружиною — $500, Роман і Ольга Маселко — $100, Тома і Таня Дікл, Тарас Микита, Роберт і Лілі Таращак, — по $50 Лариса Микита, Олег Цюк* Ярослав Цюк, Наталія Шараневич — по $25, Петро і Нуся Візняк, Мирослава і Дарія Кивелюк — по $20.

В пам'ять сина бл. п. Даниїла Панькова, студента права, котрий загинув трагічною смертю в автомобілевій катастрофі: Павло і Іванна Паньків — $500.

В пам'ять догорого брата св. п. Мирослава Цюка, помершого в Україні, травень 1987 р.: Ярослав Цюк з сином Олегом — $500.*

В пам'ять померлого в Україні брата, бл. п. Василя Гайди, довголітнього в'язня совєтської тюрми; Михайло й Ефрозина Гайда — $250.

У світлу пам'ять і в десяту річницю смерти бл. п. Івана Даниловича та в сьому річницю смерти бл. п. Марії з Лодинських Данилович: д-р Тарас і Іванна Ганушевські, д-р Іван і Олександра Кизик, Роман і Міра Кизик — по $100, Вебстер Гал і Марійка Ганушевська-Гал, Орест і Адріяна Кизик — по $50, о. Петро й Оленка Ґаладза, Андріян і Роксоляна Кизик, Олександер і Марта Попович, Орися Ганушевська — по $25.

Замість квітів в пам'ять бл. п. Василя Петришина: Марія Петришин, дружина — $100, Маланія Банах, Дам'ян Кордуба, д-р Марія Кознарська, Ірина і Богдан Чайківські — по $50, Рома і Ігор Гайди, Теофіль Кулик — по $25, Таїсса і Ярослав Турянські — $20.

Замість квітів на могилу бл. п. д-ра прав Володимира Петришина зложили: Марія Петришин, дружина — $250, Ірина Скрипчук — $25, Іван і Оксана Микитини, Галина Сиротюк, Ярослав і Марія Скрипчуки — по $20, Іван і Софія Головки, Ярослав і Лідія Кіржецькі, Ярослав Лабка, Люба Мриглоцька, Емілія Панасюк — по $10.

В пам'ять бл. п. Анастазії Біловус, на поминках склали: Я. Л. Біловус, К. М. Іванчук, А. М. Меєрс — по $100, О. Біловус, І. М. Устиненко, Я. П. О. Савка — по $50, Я. Л. Дужі, о. Б. і М. Скаськів — по $25, Л. Бей, П. Блонський, З. Брезедень, А. Деркач, Е. Дулик, М. Йованич, А. Кравець, М. Мухній, Е. Муштук, Б. С. Савка — по $20, П. Будзол, М. Кавка, А. Савка — по $10.

У сороковий день смерти св. п. Йосифа Біловуса: Марія Андрусяк в пам'ять Йосифа й Анастазії Біловус — $150, Ярослав Біловус, син з родиною — $100, Марія і Артур Маєр, д-р Ярослав і Марія Савка — по $50, Методій і Катерина Іванчук — $40, д-р Богдан і Софія Савка — 25, Любомир Бей, Антін і Марія Деркач, Евген і Ґертруда Дубик, Микола і Марія Задойні, Антін і Катерина Кравець, о. Богдан і Мирослава Скаськів — по $20, , Григорій і Марґарета Корбяк, Михайло і Ольга Мухгій, Іван і Павлина Футяк, — по $10, Євгенія Біловус — $5.
(Переслала Катерина Іванчук).

В пам'ять бл. п. Івана Сусли: Марія Слободян, дружина — $100, д-р Семен і Ірена Дорощаки — $100, о. Теодор і Анна Форостій — $50, Елмер і Ольга Берич — $25, Богдан і Христина Шипеляві, Тарас і Джуля Шипеляві — по $20.

Замість квітів на могилу бл. п. адв. Юрія Волинця: Степан і Надія Костик — $200, Ігор і Рома Гайди — $25.

В пам'ять сл. п. Анастазії Коцур: Ольга і Теодозій Зазуля — $150.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Марії з Кругляків Стецик: д-р Богдан і Дарія Кекіші — $100, Орест і Оксана Бедрії, проф. Андрій і Мотря Головінські — по $50, Ярослав і Ольга Городецькі, Іван і Наталія Олексини — по $25, Роман і Броніслава Ковалеві, Таня Паш і Дарія Хухра — по $20.

У світлу пам'ять бл. п. Дениса Барановського: Марія і Степан Скробач — $100, Роксоляна і Іван Полюхович, Оксана і Ігор Яцьків — по $50.

В пам'ять чоловіка бл. п. інж. Якова Балабана: Емілія Балабан — $100.

В першу болючу річницю смерти брата, бл. п. Романа Бараболяка: д-р Микола Бараболяк — $100.

У 15-ту річницю смерти незабутнього вуйка бл. п. о. Василя Ковальчука, пароха с. Нагачів: Роман-Зиновій Микита — $100.

В пам'ять св. п. Мирослава Кривяка: д-р Мирослав і Любомира Мичковські — $100.

Замість квітів на могилу матері, бл. п. Олі зі Скірників Масник: Ігор Масник — $100.

В пам'ять чоловіка бл. п. Богдана Турка: Марія Турко — $100.

Замість квітів на могилу бл. п. Стефана Федишина: д-р Богдан і Ольга Фараонів — $100.

Замість квітів на могилу бл. п. Атанаса Мілянича: Родина Міляничів, Микола і Христина Баранецькі — по $50, Цецилія і Володимир Дебайли, Зенон Кохановський, Марія Купчинська — по $25.

В пам'ять бл. п. Антона Івасіва: Алекс Диґа з дружиною, Іван і Марія Мойсей, родина Осадців — по $20; Джеймс Ґереґа з дружиною, Арнольд Ковба з дружиною, Микола і Зоя Литвинець, Вікі Юськевич — по $10, Анна Деннісон — $5.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Дарії з Когутяків Гаврилюк: Володимир і Марічка Когутяки — $50.

В пам'ять бл. п. Володимира Саґаша: д-р Юрій і Марта Шевчуки — $50*

Замість квітів на могилу бл. п. Марти Тарнавської: Орест М. Колтунюк і Любомир С. Колтунюк з родинами, стриєчні брати — $50.

В пам'ять бл. п. Софії Адріянович: Ярослав Цюк, Євгенія Кохан, Наталія Загайкевич — по $25.

В пам'ять св. п. Романа Боднара: Володимир і Ореста Фединяк — $25*

В пам'ять бл. п. Михайла Пежанського: Зено Кохановський — $25

В пам'ять св. п. Ольги Тимків: Володимир і Марія Левицькі — $25.

На могилу приятеля з молодих літ, бл. п. мґр-а Ярослава Щербанюка: Ярослав і Ольга Ромах — $25.

В пам'ять бл. п. Петра Собка: Іван і Люся Панчаки — $25.

В пам'ять св. п. Михайла Вановського: Олександер Кобаса — $20.

В пам'ять св. п. Ґльорії Джезеп: Павло П. Джезеп — $20.

Замість квітів на могилу бл. п. Олександри Вишневської: Ольга Фараонів — $20.

Примітка

Дякуємо Вельмишановним —

О. Бачинській, Б. і А. Боднарукам, Ю. Войчакові, І. Гайдукові, інж. І. і А. Ґалуґам, В. Єредзі, В. Заблоцькій, В. і В. Клосам, О. і С. Кольцям, О. Крайчикові, Р. і М. Кузьмам, о. Л. і А. Любинським, І. і М. Мойсеям, І. і Л. Новосядлам, М. Паславському, В. іМ. Поповичам, Б. і Х. Сеникам, д-рові О. і З. Серафинам, С. і М. Скрибайлам, М. і Л. Стасюкам, В. Тгірові, Б. і О. Федоровичам, В. і О. Федунякам, О. Цюкові, І. Чайківській, д-рові Ю. і М. Шевчукам за використання програми дорівнювальних фондів їхніх працедавців.

Заохочуємо всіх, що затруднені в підприємствах, які практикують програму "Matching Gifts" враз із своєю пожертвою (чеки треба виписувати на "Harvard University Ukrainian Studies Fund", а в примітці вписати "MUC") прислати теж аплікації на дорівняльну вплату. Відповідні формулярі можна одержати в канцелярії працедавця.

Збіркова акція продовжується.

Всі чеки просимо виписувати на:

Ukrainian Studies Fund M.U.C.

(M.U.C. означає Millennium of Ukrainian Christianity)

Пожертви просимо висилати до канцелярії Комітету на адресу:

MILLENNIUM OF RUS'-UKRAINE CHRISTIANITY COMMITTEE
63 Fourth Avenue, New York, N.Y. 10003

За КОМІТЕТ:

Д-р СТЕПАН ВОРОХ — *Голова*
ВОЛОДИМИР БАРАНЕЦЬКИЙ — *Фінансовий референт*

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ СВЯЩЕНСТВА О. КРИЛ. Р. ГАНКЕВИЧА

Найбільшою гідністю, честю і достоїнством, якими Бог може наділити людину на землі, є звання священика. Ця гідність — не людська, а Божа, не дочасна, а вічна. Вона понад усі гідности, бо дана людині Богом. Випливає вона з гідности святої Тайни священства, тоді як гідність християнина випливає тільки з його святого Хрищення.

Саме таким гідним і ревним священиком є наш парох церкви св. Духа в Гамилтоні о. крилошанин Роман Ганкевич, якого 25-ліття священства і служіння Богові та народові ми торжественно відбули 6-го грудня минулого року.

Заздалегідь створено ініціятивний комітет під головством інж. Романа Стахова, який вклав багато праці, щоб ці святкування відбулися гідно та врочисто. Святкування почалися Архиєрейською Св. Літургією, яку відслужив Владика Ізидор Борецький в асисті 16 отців: ігумена Е. Волинського, декана І. Лещишина, крил. Р. Набережного, крил. І. Ващука, П. Мойсюка, Т. Рудника, О. Ґошуляка, ігумена В. Сороки, М. Лучки, І. Васіка, М. Барни, Р. Кекіса, протоєрея Я. Левицького, дияконували І. Хабурський і Р. Бей.

Надзвичайно гарну проповідь виголосили о. ігумен Е. Волинський з монастиря оо. Студитів у Вудстоку і Владика Ізидор. Оба вони накреслили сильветку життя, науки і студій о. Романа, підкреслюючи, що родина Ганкевичів — це стара священича родина, про яку є записи в наших історичних джерелах ще з початку XVI століття. Рід цей віками служив українському народові. І якраз із цієї священичої родини вийшов наш дорогий Ювілят о. Роман. Народився він у подільському селі Більче Золоте, повіт Борщів, у родині о. Михайла і Анни з Левицьких. Батько нашого отця перебрав парафію по своєму тестеві о. Софронові Левицькому. Дитячі роки отця Романа є пов'язані з селом Звиняч коло Чорткова, звідки він ходив до гімназії у Чорткові, Тарнополі та Бучачі. Його молоді роки проходили після Першої світової війни. Виховною літературою української молоді в ті часи були видання „Червоної Калини", часописи переповнені звітами судових процесів над молодими українськими патріотами. Родинні зв'язки з відомими родами нашої інтелігенції Шухевичів, Левицьких, Старосольських, Рожанковських, Барвінських, Бачинських, імена яких часто згадувалися в політичних процесах та які якраз багато заважили на відродженні національної свідомости в Галичині, мали великий вплив на формування світогляду юнака. Російські окупанти Галичини в 1914 році вивезли батька на Сибір і щойно після революції в Росії о. Михайло повернувся додому.

В о. Михайла і Анни була велика родина, якій вони старалися дати відповідне виховання і освіту. Всі вони переслідувані і ув'язнені польською, совєтською та німецькою владами. У 1943 році наш Ювілят з братом Богданом зголосилися до Української Дивізії, переконані, що тільки своя добре вишколена армія може помогти Україні. В дивізії о. Роман перебував від першого до останнього дня її існування, на жаль, брат Богдан не вернувся з-під Бродів.

Після закінчення війни ціла родина щасливо стрінулася в таборі Інгольштадт. Недовго, однак, судилося їм бути разом, бо вже в листопаді 1945 року помер батько, знеможений воєнними переживаннями. В тому ж році наш Ювілят вступив до української католицької семінарії в Гіршбергу, а після перенесення її до Голляндії, закінчив Богословські студії в німецькій семінарії в Бамбергу. 1950 року ціла родина переїхала до Америки. Там у Ню Йорку 1953 року померла їхня мама, якої бажанням було бачити сина Романа священиком.

Початки життя Ювілята в Америці — це праця у фабриці. 1954 року він одружився з Ольгою Клапіщак, а одержавши американське громадянство, вони заложили власне підприємство, яке дуже добре розвивалося.

Думка про свячення не покидала молодого Романа, адже він виріс у священичій родині, тому як тільки настала можливість, Роман залишив підприємство і 2-го грудня в катедрі св. Володимира в Парижі одержав св. Тайну священства з рук Преосв. Гавриїла Букатка.

Почався новий етап у житті о. Романа і Ольги Ганкевичів. У 1963 році вони залишили Ню Йорк, родину, підприємство та виїхали до Едмонтону. Після початкової праці в едмонтонській єпархії в окрузі Кемровз о. Роман був призначений парохом церкви св. Володимира і Успення Пресв. Богородиці в Едмонтоні. Як англомовний проповідник протягом чотирьох років помагав у катедрі св. Йосафата і був опікуном молоді. Під його проводом парафія св. Володимира позбулася довгів, розбудувала нове приходство, парафіяльну залю і ін. Завжди зацікавлений молоддю, о. Роман організував спортовий клюб для української молоді, з якого вийшли відомі гравці гокея і футболу. Він відновив діяльність Українського Католицького Юнацтва та розвинув діяльність серед католицької молоді. Протягом семи років на курсах українознавства вчив релігію та історію України. Був активним у станиці едмонтонських дивізійників як голова, а відтак як голова будівельного комітету перепровадив будову пам'ятника „Борцям за волю України", що його посвятив св. п. Патріярх Йосиф. За словами Патріярха цей пам'ятник міг би бути прикрасою Києва чи Львова.

В Едмонтоні о. Роман брав участь в організації Ради Українських Громадських Організацій за Патріярхат ПУКЦеркви, в організації патріяршого фонду, як активний прихильник українського католицького патріярхату брав участь в з'їздах мирян у Римі, Ню Йорку, Філядельфії, Торонто. Останні дві каденції є головою ради РУГО та заступником голови УПСО.

У 1975 році, щоб бути ближче родини, переїхав до Торонтонської дієцезії та був призначений Владикою Ізидором до праці в парафіях св. Покрови та Вознесення в Тандер Бей, які переходили тоді кризу. Енергійний о. парох закінчив відбудовання зруйнованої вогнем церкви, поставив іконостас, спровадив з Греції величавий свічник-павук, так що церква св. Покрови уважається одним з об'єктів, гідним оглядин для туристів. У цьому помогла йому багато зарадна і працьовита добродійка Оля, яка очолила ЛУКЖ, а жіноцтво перебрало на себе кошти іконостасу. За старанням о. Романа зорганізовано курси української мови в системі т. зв. „Геритедж", в яких було понад 100 дітей. Як заступник голови Комітету Українців Канади був т. зв. членом основником Мультикультуральної асоціяції. 4 роки двічі на тиждень в Тандер Бей передавалась українська телевізійна програма. Мав отець думку довести до об'єднання і співпраці всі українські телевізійні програми у Канаді для використання існуючих можливих через т. зв. „Комюніті Ченалс". Як бачимо отець гідно репрезентував українську громаду всюди, де доводилось йому працювати.

Отець крил. Р. Ганкевич

В Гамилтоні його праця є також велика і многогранна. Отець особливу увагу присвятив упорядкуванню та прикрасі нутра нашої церкви. Відновлено парафіяльні будинки, заложено нові, спроваджені з Греції свічники, т. зв. вічну лямпу, патериці, хоругви, спроваджено посуду для свячення йорданської води і інше. Дуже багато уваги і старань о. ювілят приклав для нашої національної школи. Ця школа є горлістю всіх українців Гамилтону. Був час, коли здавалось, що через брак дітей та українських учителів школа помало маліє. Всі ці труднощі переборов о. Роман. Він вистарався від Католицької Шкільної Ради та федерального уряду допомогу і добудував потрібні приміщення для дітвори. Закуплено і завалено доми, щоб було більше місця для дітей. Новий асфальт, упорядковані огорожі роблять нашу школу імпозантною інституцією. Всі учителі нашої школи є українського роду, а кількість учнів зросла до рекордового числа. Саме завдяки патріотичним закликам та заохоті о. Романа наша школа росте і розвивається. Своїм розумним і переконливим словом як в церкві, так і на національних святах чи сходинах він завжди підносить громаду на дусі про краще наше завтра з вірою, що наше будуче залежить від нас самих і нашої національної єдности.

Святкування 1000-ліття Хрищення України в нашій громаді розпочалися з ініціятиви о. пароха. Великим успіхом не лише українців, але й наших співгромадян Гамилтону увінчалася наукова конференція на тему „Культура Київської Русі", яка відбулася цього року у Мек Мастер університеті з ініціятиви та матеріяльної підтримки парафії св. Духа. Конференція була частиною величавих святкувань нашої громади.

На відзначенні срібного ювілею священства о. Романа Архиєрейську Св. Літургію звеличав своїм бездоганним співом мішаний хор жіночого відділу КУК під орудою Нілі Ґеник. Після Св. Літургії та відспівання многоліттствія присутні зійшли до парафіяльної залі на бенкет. Заля виявилася замалою, щоб вмістити всіх, що хотіли прийти, тому голова ювілейного комітету інж. Р. Стахів, відкриваючи свято, вибачався за тісноту і брак місця та заявив, що на друге таке свято доведеться найняти спортову площу. Господарем свята був д-р Адріян Горнич.

У залі ждали гостей святочно застелені столи. Присутніх було понад 520 осіб. За головним столом засіли Владика Ізидор, посадник міста Б. Морров, міністер іміґрації і праці д-р Л. Монро, посол до федерального уряду і представник прем'єра Канади Ширлі Мартин, брат о. Романа інж. Петро та брат добр. Олі інж. Володимир з Ню Йорку, Сестра провінціяльна Сестер Служебниць, голова параф. ради Петро Межиброцький, директор цілоденної школи М. Задворний та голова комітету інж. Р. Стахів.

Посадник Гамілтону Б. Морров вручає грамоту Ювілятові.

Молитвою „Отче наш", яку підхопили усі присутні, розпочалася святочна трапеза. Першими виступили на сцені наші найменші. Тримаючи в руках написи „25", вони зложили о. ювілятові побажання, за що присутні нагородили їх гарячими оплесками. Учні Михась Стецій і Ляриса Деник вручили китиці квітів о. Ювілятові та добр. Олі. Потім д-р А. Горнич представив головний стіл та покликав гостей до привітів. Першою говорила в імені прем'єра Канади Б. Малруні та особисто вітала з 25-літтям посол федерального парляменту Ш. Мартин. Міністер праці і іміграції д-р Л. Монро передала привіт від прем'єра Онтаріо Д. Петерсона та особисто вітала о. Романа. Посадник Гамилтону Боб Морров підкреслив участь о. Ювілята у громадському житті як Гамилтону в загальному, так і української громади. Від міста та від себе особисто посадник передав дарунки. Директор едукації католицької шкільної системи Патрік Бреннон надзвичайно тепло говорив про о. пароха, заявляючи, що за 25 літ праці в шкільній системі в Гамилтоні найкраще працюється саме з нашим парохом, якого старання і бажання завжди йдуть в напрямі поліпшення умов для нашої дітвори.

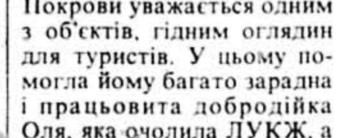
На сцену вийшов жіночий хор СУМ-у „Світанок" під орудою Ігоря Дзюбана та відспівав три пісні. Голова парафіяльної ради П. Межибродський в асисті годів Іванки Шарак і Марусі Мись передав о. пароховi образ відомого маляра Михайла Мороза. І. Шарак-Муць, голова 1-го відділу ЛУКЖ, передала крилошанський хрест, зафоїльований жінками. Маруся Мись передала дарунок і привіт від 2-го відділу ЛУКЖ. М. Фаренич вітала отця від гуртка книголюбів та передала нею скомпонований образ. Від крайової Управи Братства б. вояків 1-ої УД вітав голова Лев Бабій та передав пропам'ятну медалю від побратимів. Д-р П. Глібович вітав від централі КУК та від провінційної Ради КУК. Роман і Ярослава Ломаги та інж. Яців з Торонто передали привіт та дарунок — книжку „Церква в руїні" в імені Патріярхального Товариства.

Від гуцульського товариства „Прут" вітав отця Василь Барчук, а голова відділу Василь Кізлан передав гуцульський капелюх-кресаню. Діти о. Р. Кекіса Маріянна і Адріян передали квіти і дарунок від родини. Від місцевого відділу Братства Українців Католиків привіт і дарунок зложив голова Зенон Кобилянський, а від Патріярхального Товариства вітав мгр. Павло Копачівський. Присутні на святкуванні колишні парафіяни Едмонтону М. Філевич та К. Дмитрук передали привіт та особисті дарунки. С. Луців з Клівленду вітав отця від тих, що спільно переживали часи воєнної хуртовини.

Між письмовими привітами, які відчитав д-р Горнич, були привіти Кардинала і Патріярха М. І. Любачівського, Владики Василя Філевича, від голови УПСО інж. Василя Колодчина, від Патріярхальних Товариств Едмонтону, Саскатуну, Вінніпегу, від парафії Покрова Пресвятої Богородиці в Тандер Бей. Від парафії Вознесення в Тандер Бей довголітня голова ЛУКЖ Й. Церковна пише: „Не маю сили передати словами те, що на моїм серці і умі за роки спільної праці в нашій парафії", а молоді парафіяни Ірена і Ел Івс пишуть: „Щаслива дуже парафія св. Духа в Гамилтоні, що мають Вас, отче, своїм парохом". На жаль, не стало часу для багатьох, які хотіли зложити свої привіти. Заключне слово подяки мав Ювілят. Зворушений присутністю Владики, численних отців-собратів, своїх рідних, які приїхали з Ню Йорку, Лос Анджелесу, Чикого, Дітройту, Індіяни та інших міст Америки і Канади, приятеля о. Петра Мойсюка, колишніх парафіян з Едмонтону, приятелів з молодих літ, побратимів по зброї та великої кількости парафіян і приятелів з Гамилтону, Торонто, Баффало, колишніх таборян з Інгольштату, отець виголосив вдячність за все, що Господь Бог дав йому. Вітаючи всіх, о. Роман подякував організаторам свята, згадав святкування 1000-ліття Хрищення в нашій парафії. Готовість парафіян фінансувати видатки, зв'язані з тим святом, є доказом громадської зрілости наших парафіян. Заплатою за наш труд буде видана Українським Інститутом у Гарварді книга з доповідями конференції, дидикована парафіянам св. Духа. Вона стане пропам'ятною книгою для нас та для майбутніх поколінь. На кінець зазначив о. Роман, що нинішній ювілей — це спільний ювілей його та його дружини Олі, якій він сьогодні дякує за 33 роки подружнього життя та 25 літ кропіткої праці для української церкви і громади. Всі присутні могутнім „Многая літа" зареагували на слова отця.

Молитвою „Достойно єсть", яку заінтонував о. Віктор Сорока, закінчено це велике і миле родинно-парафіяльне свято.

Учасник П. К.

З Різдвом Христовим і Новим Роком!

Коляда на потреби ЗУАДК

Кожного року у Різдвяному періоді, Провід Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК), звертається до української спільноти за благородною пожертвою на „коляду ЗУАДК". Зібрані цією дорогою грошові фонди дають нам змогу, бодай частинно, забезпечити життєві умовини нашим потребуючим братам і сестрам.

А потреби є великі і напрлегливі. Численні українські родини, які за різних умовин приїжджають з СССР, Польщі, Чехо-Словаччини, Югославії та інших країн є вповні здані на нашу поміч й допомогу в матеріяльному і правному аспектах. Багато із них живе у злиднях і нужді у збірних еміграційних пунктах у Відні, Мюнхені та інших містах Західньої Европи. Їх треба переселити чимскорше до відповідних країн, знайти потрібне мешкання; працю та бодай мінімально забезпечити їх життєвими умовинами у перших місяцях побуту. Тому то крім фінансових засобів, конечно потрібно спонзорів-опікунів до цих новоприбулих емігрантів, що є передумовою їхнього скорого переселення.

З преси Вам вже відомо, яку велику допомогу, у формі вартісних пакетів, ЗУАДК пересилає українцям в Польщі, Бразилії та інших країнах Південної Америки. В останньому часі ЗУАДК переслав 70,000 долярів на закуп землі для без-або малоземельних хліборобів в Бразилії. Завдяки цьому вони стали власниками господарств, хоч вчора ще були слугами у чужих панів.

Але є ще й інша частина українців, які дуже потребують нашої допомоги. Це ті, яким ворожі чинники закидають різного рода „злочини" нібито поповнені під час Другої світової війни. Правна оборона для них є річчю необхідною, бо цим самим ми боронимо добре ім'я українців. Але воно пов'язане рівночасно з великими фінансовими коштами, які ЗУАДК не в силі покрити без української громади.

ЗУАДК постійно опікується українськими дисидентами та їхніми родинами, які недавно прибули до країн вільного світу, а також нашими визначними політичними діячами у різних країнах їхнього поселення.

Наші фінансові спроможності є базовані виключно на пожертвах і датках зібраних серед української громади та наших організаціях й установ. Дуже відрадним явищем є те, що деякі українці залишають у своїх тестаментах канонічних, відповідні фонди на допомогову діяльність ЗУАДК. Це дуже шляхетні та гідні до наслідування почини, що йдуть в унісон клича ЗУАДК — Брат-Братові!

Ми віримо, що коли з нагоди Світлого Празника Різдва-Христового Ви засядете з Рідньою до святкового столу, пригадаєте, з щирістю про наших потребуючих братів і сестер та зволите ласкаво зложити свою щедру пожертву на допомогу тим, що в злиднях і недостатках на неї нетерпеливо чекають.

ХРИСТОС РОДИВСЯ — СЛАВІМ ЙОГО!

Екзекутива ЗУАДКомітету

Хор...

(Закінчення зі стор. 1)

критики.

Весною 1980 року хор дебютував у Карнегі Голл в Ню Йорку, виконуючи концертову версію Вагнерового „Рієнзі" з нюйоркською оперною оркестрою. У наслідок великого успіху у виконанні „Рієнзі" та його міжнароднє схвалення, виступ був повторений у 1982 році в Кеннеді Сентер, Квінс Коледжі та Лінкольн Центрі.

Весною 1984 року хор був запрошений виступити з симфонічною оркестрою Саванни у концертовій версії „Аїди".

В. Нолл втішається не тільки успіхами диригента, але теж й великі успіхи в нього в ділянці опери. Будучи основником і мистецьким керівником Атлантської ліричної оперної компанії від 1976 року, під його дириґентурою ця мистецька одиниця виступає з таким репертуаром як „Мадам Батерфляй", „Ді Флєдермаус", „Ля Богема", „Кармен" і „Флаїнг Дачмен", та здобуває великі успіхи. У наслідок В. Нолл дістає запрошення виступити як дириґент-гість з Нюйоркською міською оперою в Лінкольн Центрі у постанові „Мадам Батерфляй" осінню 1977 року.

Хор з Атланти має цілий ряд платівок і касеток із своїх концертів в різних центрах ЗСА, а також в Атланті.

Як інформує В. Нолл, хор вже завчив програму концерту української музики в Ейвері Фишер Голл в Лінкольн Центрі.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ЖУРНАЛ „ХУНЦИ" („Червоний Прапор"), орган ЦК Комуністичної партії Китаю і найбільш авторитетне видання в справах комуністичного будівництва в Китаї, що виходить двічі на місяць протягом майже 30 років, незабаром буде закритий. Покликуючись на неназване джерело, кореспондент Ассошіейтед Пресс повідомляє, що Центральний комітет китайської компартії прийняв рішення про припинення його випуску на тій підставі, що журнал втратив своє провідне становище і перетворився „в оплот старої гвардії, тобто прихильників традиційно-консервативної лінії, проти яких бореться нинішнє прагматичне керівництво. Кореспондентові Ассошіейтед Пресс пояснили, що партія тепер має більш авторитетні видання.

НАФТОВИЙ МІНІСТЕР ІРАНУ Гголямреза Аквазаде передбачає, що ціни на нафту на світовому ринку почнуть найближчим часом зростати. Ціни на нафту зменшилися з 18 долярів (в середньому за барилку) до 16.5 доляра після того, як нарада відкинула іранські вимоги про збільшення щоденної квоти Ірану в загальному видобутку ОПЕК.

АГЕНЦІЯ ОХОРОНИ довкілля робить переоцінку речовин, що спричинюють хворобу пістряка. Виявляється, що деякі з цих речовин є набагато менш шкідливими для людського організму, як це раніше з'ясовували. Ці позитивні заключення по новій переоцінці можуть дати агенції можливість злагіднити вимоги щодо вживання деяких хемікалій.

ПІД ЧАС ПОЖЕЖІ, ЩО спалахнула в ніч на 1-ше січня в дев'ятиповерховому готелі у Бангкоку, Таїлянд, загинуло 13 осіб і 36 були попечені. Серед тих, що загинули, — 27-річний американець Деніел Джеймс Раєн. У готелі було ще шість американців, але вони залишилися живими. Свідки розповідають, що багато мешканців готелю скакали з вікон у басейн. Більшість же спішили на дах, звідки гостей готелю забирали гелікоптери рятувальної служби. Коли почалася пожежа, Д. Раєн не спішив на дах, а вирішив чекати рятувальників у своїй кімнаті. Його приятель Ліо Роленд залишився живим, вибравшись на дах через вікно верхнього поверху.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ стримався від коментарів на тему летунського наскоку Ізраїля на палестинські бази в південному Ливані. В наслідок цього налету загинуло 21 осіб, а 14 були поранені. Ізраїль натомість оправдує свою дію, як відплату за напад палестинців на ізраїльську військову базу 25-го листопада минулого року.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє, що

на **ПАТРІЯРШИЙ ФОНД** зложили:

X — 87

500.00 дол. — д-р Богдан Целевич;
200.00 дол. — Михайло Куриляк (у 3-тю річницю смерти бл. п. Патріярха Йосифа);
по 100.00 дол. — д-р Роман і Лідія Смик (родинна пожертва за 4-ий квартал 1987 р.), Анна Ткач;
по 50.00 дол. — д-р Ігор А. Криницький (замість квітів на могилу бл. п. Анастазії Комарницької), Вілліям Татчин, Оксана Поритко, Олена Кузмінська, д-р Юрій Старосольський, Марія Заверуха, Ярослав і Дарія Ратич (у пам'ять бл. п. Романа Кольби), Стефан Мандзик, Ярослав Дацків, д-р Роман і д-р Емілія Войнаровські, Зенон Куровицький, д-р Володимир і Марія Бачинські.
40.00 дол. — Марія Храплива (у пам'ять бл. п. Наталії Ґолембівської).
по 25.00 дол. — Василь Паліж, мгр Александер Луцький (у пам'ять бл. п. Василя Кнігиницького), Вадим Стельмахів (Австралія), Осип Бережницький, Ірена Чуміловська, Юрій Свищук, Володимир Лехіцький;
по 20.00 дол. — Спиридіон Титла, Володимир і Ірена Жила, Ольга Варела, Володимир Саляк, д-р Михайло і д-р Тамара Наболотний, Наталія Карплюк, П-во Тучковські;
по 15.00 дол. — Михайло і Любомира Пезанські, Марія Білозор;
по 10.00 дол. — Анна Кос, Іван Лопатинський, Емілія Процінська; Іван і Марія Ґумовські, Марія Оксана Бачинська, С. Спонська, Ірена Тарнавська, Іван Лотоцький;
5.00 дол. — Вячеслав Сенутович.

На радіопрограму „Голос Української Діяспори" зложили:
по 25.00 дол. — Дмитро Ткачук.

Українське Патріярхальне Товариство — Відділ в Рочестері, Н. Й. — збірка на тризні по бл. п. Софії Єйна — переслав Марко Лонкевич, голова — зложили:

100.00 дол. — Михайло Білозір;
40.00 дол. — Марія Крижанівська;
25.00 дол. — Марко Лонкевич;
20.00 дол. — Роман Куціль;
по 10.00 дол. — Володимир Кольцьо, Марта Крамарчук, інж. Ярослав Матковський, Роман Боднар, Петро і Марія Лещишин;
5.00 дол. — Марія Фалат.

Українське Патріярхальне Товариство — Відділ в Баффало, Н. Й. — збірка у пам'ять бл. п. Івана Іскала, переслала Оксана Бережницька, голова — зложили:

по 50.00 дол. — Марія Іскало з дітьми, Іван Іванейко з дружиною;
по 20.00 дол. — Лев і Ірина Шишка, Степан і Слава Шишка;
по 10.00 дол. — Михайло і Надія Блендонегі, Павлина Гаврищко.

Українське Патріярхальне Товариство — Відділ в Балтимор, Мд. — Коляда 1986/87, переслав Петро Войтович, голова.

Листа ч. 1.

Коляду провадили: Евген Снігура, Семен Михайпишин, Василь Корж і Андрій Чорний. Зложили:

50.00 дол. — Омелян Сірий;
40.00 дол. — Франя Турик;
по 25.00 дол. — Марія Мулькевич, Остап і Анна Стельмах, Василь і Ольга Корж, Олександер Ратич, Семен і Софія Михайпишин;
по 20.00 дол. — Андрій Чорний, Михайло Кравчик, Василь і Марія Будько, Олько й Ірка Траска, Анна Тимюк, Василь Охота, Богдан Саламаха, Ганна Самутин;
15.00 дол. — Степан Хай;
по 10.00 дол. — Василь Верний, Люся Хай, Іван Сливка, Ярослав Сушко, Михайло і Марія Захарків, Климентій Бабяк, Степан Івашко;
5.00 дол. — Степан Паліщук.

Листа ч. 2 — Колядували: Семен Михайпишин, Евген Снігура, Василь Корж і Андрій Чорний — **зложили**:

30.00 дол. — д-р Дмитро і д-р Дарія Кострубяк;
по 25.00 дол. — Л. Лемішка, д-р М. Ласійчук, Юрко Подоляк;
по 20.00 дол. — Дора Хариш, Андрій Чорнодомський, Степан Поперечний, Евген і Валя С...нечітке, Василь і Стефа Татчин;
по 15.00 дол. — Остап Садовий, Ярослав Конинко, Теофіль Попович, Михайло Ремський;
12.00 дол. — Анна Поліщук;
по 10.00 дол. — Роман і Оля Ганас, Володимир Сушко, Степан і Катерина Гуменюк, Степан Чорний, Михайло Вацлавів, Дмитро Тимюк, Володимир Ганас, Роман Вітенко;
5.00 дол. — Володимир і Марія Стельмах.

Листа ч. 3 — Коляду провадили: Петро Войтович, Олег Бендзюк, Лариса Бендзюк і Уляна Коропецька, зложили:

50.00 дол. — Микола й Оксана Коропецькі з дітьми в 93-ліття уродин Марії Білозор;
25.00 дол. — П. В. Войтович;
20.00 дол. — Михайло Стельмащук;
по 10.00 дол. — Аркадій Зінкевич, Осип Зінкевич;
по 5.00 дол. — Богдан Войтович, Богдан Гудима, Михайло Хома.

Датки на Патріярший Фонд в Дітройті, Миш. — зібрала Надія Кунинська, зложили:

500.00 дол. — Володимир Стрихар;
50.00 дол., Іван і Стефанія Чорний з донькою Дзвінею і зятем Мікі в пам'ять бл. п. д-ра В. Богоновича;
5.00 дол. — д-р Лев Обушкевич.

Замість квітів на могилу бл. п. Марти Тарнавської, зложили:

по 25.00 дол. — І. і І. Ляш, С. і Е. Климишин;
по 20.00 дол. — В. і Е. Барнич, Р. і А. Прийма;
по 10.00 дол. — В. і О. Гриньків, М. і К. Іванчук, С. М. Оглабяк, С. Щуровська;
5.00 дол. — О. Сливинський.

На Собор св. Софії та розбудову Українського Католицького Університету в Римі зложили:

по 500.00 дол. — Володимир Стрихар, Василь і Анна Макух;
300.00 дол. — інж. Остап і Ірена Захарків;
по 100.00 дол. — Стефанія Цегельська (замість квітів на могилу бл. п. інж. Романа Смулки), Сильвестер Костик, д-р зії Комарницької в Бронкс, Н. Й. Збірщики: Михайло Бурчак і Володимир Миськів — зложили:
по 50.00 дол. — Оксана Поритко, Марія Заверуха, Марта Рудик, Іван Іськів, Володимир Божик, Петро Байко, Константин Мацілинський, Ярослав Дацків, Роман і Емілія Войнаровські;
по 25.00 дол. — Іван і Ольга Островка, Стефан Галайда, мґр Александер Луцький (у пам'ять бл. п. Василя Книгиницького);
20.00 дол. — Зеновія Мосійчук;
по 10.00 дол. — Наталія Власов (у пам'ять померщої в Україні сестри бл. п. Зеновії Малендевич), мґр Юліян Бачинський, Михайло і Любомира Пезанські, Володимир Фіцик, Михайло Барановський;
5.00 дол. — Юрій Німилович.

1,760.00 дол. — збірка замість квітів на могилу бл. п. Анастазії в Бронкс, Н. Й. Збірщики: Михайло Бурчак і Володимир Миськів — зложили:

500.00 дол. — Богдан з родиною і Роман Комарницький;
по 100.00 дол. — Роберт і Надя Мк. Коннелл, Ліда Паращук;
90.00 дол. — Мирослав Сєвавко з родиною;
70.00 дол. — Микола і Володимира Кавки;
55.00 дол. — Володимир і Оксана Миськів;
по 50.00 дол. — Орест і Марія Бойчук, Мирон і Ліля Дулин, Павло Гарматій, Іван і Теодозія Гурик, Мирон і Анна Івашко, Нестор Угера, Евген і Богданна Титла;
по 30.00 дол. — Стефанія Диба, Юлія Рудницька;
по 25.00 дол. — Володимир і Наталка Коваль (Канада), Роман і Оксана Комарницькі (Канада), Володимир і Ліда Комарницькі, Іван і Оксана Микитин, Роман Мицик, Степан Ривак, Остап і Богданнас Винник, Орест і Марія Мицик;
по 20.00 дол. — Анна Кузик, Михайло і Люба Бурчак, Роман і Валя Ґлух, Роман і Оля Кобрин, Олексій Копистянський, Стефан Льорх, Андрій і Катруся Пеленські, інж. А. Сумик, д-р Роман і Алла Трохимчук;
15.00 дол. — Роман і Ірена Ярош;
по 10.00 дол. — Василь Камянка, Евген Лапчак, Лонгин і Віра Старух, Марія Шепарович.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No. 23-7380645.

Всі чеки просимо виписувати на:

St. Sophia Religious Association
Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

9711 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА МІРОЩЕНКО, член УНС Відд. 257-го ім. Івана Годяка в Лос Анджелесі, Каліфорнія, помер 29-го вересня 1987 року на 90-му році життя. Народився 1896 року в Дунаївці, Поділля, Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку сина Ігоря і невістку Валю. Похорон відбувся 3-го жовтня 1987 року на цвинтарі Форест Ловн в Глендейл, Лос Анджелес, Каліфорнія.

Вічна Її Пам'ять!

Петро Сильчак, секр.

ГЕЛЕН ВЕНІҐЕР, член УНС Відд. 155-го Т-ва „Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н.Дж., померла 17-го серпня 1987 року на 65-му році життя. Нар. 1922 року в Ню Джерзі. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку синів Ричарда і Роверта. Похорон відбувся 19-го серпня 1987 року на укр. церковному цвинтарі у Вудбридж, Н.Дж.

Вічна Її Пам'ять!

М. Лоренс, секр.

МАРІЯ ВІХОТЬ, член УНС Відд. 47-го ім. Ольги Басараб в Бетлегем, Па., померла 21-го листопада 1987 року на 92-му році життя. Нар, 1895 року в Зах. Україні. Членом УНС стала 1929 року. Залишила у смутку сина Івана, дві доньки Марію Зовик і Анну Ониску та брата Стефана і дві сестри у Франції. Похорон відбувся 25-го листопада 1987 року на парохіяльному цвинтарі св. Йосафата в Ловер Сукон, Па.

Вічна Її Пам'ять!

Анна Гарас, секр.

ПАВЛО ПАНАМАРЕНКО, ст., член УНС Відд. 479-го Т-ва „Крути" у Філядельфії, Па. помер 2-го листопада 1987 року на 63-му році життя. Нар. 1924 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Гелен, синів Павла і Майка з дружинами і четверо внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІВАН СЕНЮТА, член УНС Відд. 399-го Т-ва „Леви" в Чикаго, Ілл., помер 9-го жовтня 1987 року на 55-му році життя. Нар. 1932 року в Україні. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку Біргіт Гаар і дітей — Ореста, Андрія, Лінду і Надю. Похорон відбувся 14-го жовтня 1987 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Б. Прицхан, секр.

ПАРАНЯ КІТ, член УНС Відд. 352-го ім. св. Арх. Михаїла в Честері, Па., померла 10-го листопада 1987 року на 71-му році життя. Нар. 1917 року в Галичині, Україна. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку сина Михайла та дочку Анну. Похорон відбувся 13-го листопада 1987 року на цвинтарі Лон Крофт в Линвуд, Па.

Вічна Її Пам'ять!

Я. Щербак, секр.

ФЕДІР КЛИЧІВСЬКИЙ, член УНС Відд. 42-го ім. Тараса Шевченка в Пассейку, Н.Дж., помер 19-го листопада 1987 року на 75-му році життя. Нар. 7-го березня 1913 року в Слобітці Лісній, пов. Коломия, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Параску, трьох синів — Мирослава, Богдана з дружиною і Юрка, трьох внуків і брата Миколу на Україні. Похорон відбувся 23-го листопада 1987 року на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Блиха, секр.

АННА НЕБОЖУК, член УНС Відд. 364-го ім. св. Василія в Клівленді, Огайо, померла 9-го листопада 1987 року на 91-му році життя. Народилася в Україні, а членом УНС стала 1922 року. Злишила у смутку сина Едварда, дочок Марію Дадде і Стеллу Сукі. Похорон відбувся 12-го листопада 1987 року на цвинтарі Калварі в Клівленді, Огайо.

Вічна Її Пам'ять!

Секретар

ІВАН ДРЕМУХ, член УНС Відд. 191-го ім. св. Миколая в Трой, Н.Й., помер 15-го вересня 1987 року на 68-му році життя. Нар. 9-го вересня 1919 року в Трой, Н.Й. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку сестру Ольгу Оніл і брата Петра. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Трой, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар